

Prostorni identitet Zaprešića očima njegovih stanovnika

Kunjas, Denni

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Science / Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno-matematički fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:217:393646>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-23**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Faculty of Science - University of Zagreb](#)

Sveučilište u Zagrebu
Prirodoslovno-matematički fakultet
Geografski odsjek

Denni Kunjas

Prostorni identitet Zaprešića očima njegovih stanovnika

Prvostupnički rad

Mentor: prof. dr. sc. Laura Šakaja

Ocjena: _____

Potpis: _____

Zagreb, 2022.

Sveučilište u Zagrebu
Prirodoslovno-matematički fakultet
Geografski odsjek

Prvostupnički rad

Prostorni identitet Zaprešića očima njegovih stanovnika

Denni Kunjas

Izvadak: Grad Zaprešić naglo se razvio u drugoj polovici 20. stoljeća, potaknut početkom suburbanizacije Zagreba, glavnog i najvećeg grada Republike Hrvatske. Uslijed takvog, „neprirodnog“ rasta, ovaj rad bavi se pitanjima razrađenim i analiziranim u tri glavne cjeline. Prva cjelina bavi se ispitivanjem zadovoljstva stanovnika grada životom u Zaprešiću, s naglaskom na kulturno-zabavne i rekreacijske mogućnosti grada. Drugom, i najvažnijom, cjelinom rada nastoji se uvidjeti osjećaju li stanovnici grada povezanost s gradom, smatraju li da postoji imaginativna podjela grada na kvartove, ima li grad jasno izražen prostorni identitet te doživljavaju li svoj grad kao svojevrsnu „spavaonicu“ Zagreba. Posljednja cjelina istražuje postoje li mjesta ugode i neugode za stanovnike te koji su razlozi tome. Istraživanje je provedeno na uzorku od 12 intervjuiranih i 258 anketiranih stanovnika grada Zaprešića, razdijeljenih sukladno ustaljenoj podjeli grada na dve gradske četvrti koje za stanovnike grada preuzimaju ulogu kvartova i određuju „kvartovsku pripadnost“. Korištenjem deskriptivne statistike i kodiranja transkripta intervjua, odgovara se na postavljena pitanja i donose zaključci.

33 stranice, 8 grafičkih priloga, 1 tablica, 11 bibliografskih referenci; izvornik na hrvatskom jeziku

Ključne riječi: Zaprešić, identitet mjesta, osjećaj mjesta, zadovoljstvo životom

Voditelj: prof. dr. sc. Laura Šakaja

Tema prihvaćena: 13. 1. 2022.

Datum obrane: 22. 9. 2022.

Rad je pohranjen u Središnjoj geografskoj knjižnici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Marulićev trg 19, Zagreb, Hrvatska.

BASIC DOCUMENTATION CARD

University of Zagreb
Faculty of Science
Department of Geography

Undergraduate Thesis

Spatial identity of Zaprešić through the eyes of its residents

Denni Kunjas

Abstract: The city of Zaprešić developed rapidly in the second half of the 20th century, prompted by the beginning of suburbanization of Zagreb, the capital and largest city of the Republic of Croatia. Due to such “unnatural” growth, this paper deals with questions elaborated and analyzed in three main units. The first unit examines the satisfaction of the city's inhabitants with life in Zaprešić, with an emphasis on the city's cultural-entertainment and recreational possibilities. The second, and most important, part of the paper aims to see whether the residents of the city feel connected to the city, whether they think there is an imaginative division of the city into quarters, whether the city has a clearly expressed spatial identity and whether they perceive their city as a sort of “dormitory” of Zagreb. The last unit explores whether there are places of comfort and discomfort for the inhabitants and what are the reasons for their existence. The research was carried out on a sample of 12 interviewed and 258 surveyed inhabitants of Zaprešić, divided according to the established division of the city into two urban districts that take over the role of quarters for the city's inhabitants and determine “quarterly affiliation”. Using descriptive statistics and by coding interview transcripts, questions are answered and conclusions drawn.

33 pages, 8 figures, 1 table, 11 references; original in Croatian

Keywords: Zaprešić, place identity, sense of place, satisfaction with life

Supervisor: Laura Šakaja, PhD, Full Professor

Undergraduate Thesis title accepted: 13/01/2022

Undergraduate Thesis defense: 22/09/2022

Thesis deposited in Central Geographic Library, Faculty of Science, University of Zagreb, Marulićev trg 19, Zagreb, Croatia

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. OPĆI CILJEVI I HIPOTEZE RADA.....	1
1.2. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA.....	2
2. PROSTORNI OKVIR ISTRAŽIVANJA I RAZVOJ ZAPREŠIĆA	3
3. REZULTATI.....	5
3.1. OPĆI PODACI O ISPITANICIMA	5
3.2. ZADOVOLJSTVO ŽIVOTOM U ZAPREŠIĆU.....	8
3.3. IDENTITET GRADA ZAPREŠIĆA	13
3.4. MJESTA UGODE I NEUGODE	16
4. RASPRAVA I TEORIJSKA PODLOGA ISTRAŽIVANJA.....	21
4.1. ZADOVOLJSTVO ŽIVOTOM U ZAPREŠIĆU.....	21
4.2. IDENTITET GRADA ZAPREŠIĆA	23
4.3. MJESTA UGODE I NEUGODE	27
5. ZAKLJUČAK	29
ZAHVALA.....	30
POPIS LITERATURE	31
POPIS IZVORA	31
PRILOZI.....	IV
POPIS INTERVJUIRANIH OSOBA.....	IV
POPIS SLIKA I GRAFIČKIH PRILOGA	IV
ANKETA	V

1. UVOD

Grad Zaprešić razvio se naglo i u relativno kratkom razdoblju tijekom druge polovice 20. stoljeća iz malog sela istočno od, tada većeg naselja, Brdovca, u gradsko naselje sa skoro 20 tisuća stanovnika. Također, Zaprešić se, zbog blizine glavnog grada Republike Hrvatske, Zagreba, svrstava u njegova satelitska naselja zajedno s Velikom Goricom, Ivanić Gradom, Dugim Selom i Samoborom (Vresk, 1997). Uslijed tako brzog razvoja, doseljavanja raznovrsnih stanovnika i blizine Zagreba otvaraju se mnoga pitanja. Jesu li stanovnici grada zadovoljni životom u gradu Zaprešiću? Osjećaju li pripadnost samom gradu? Je li se u tako kratkom razdoblju uspio razviti kolektivni identitet grada u svijesti njegovih stanovnika ili je to nešto što tek treba izgraditi? Te konačno, je li grad Zaprešić samo „spavaonica“ grada Zagreba?

1.1. OPĆI CILJEVI I HIPOTEZE RADA

Nadovezujući se na predmet ovog rada, glavni ciljevi su ispitati zadovoljstvo stanovnika grada s životom u Zaprešiću, a posebno kulturno-zabavnim i rekreacijskim mogućnostima, uvidjeti osjećaju li stanovnici grada povezanost s gradom, smatraju li da postoji imaginativna podjela grada na kvartove, ima li grad jasno izražen identitet, doživljavaju li svoj grad kao spavaonicu Zagreba te na kojim mjestima se osjećaju ugodno, a na kojim neugodno te koji su razlozi tome. Sukladno navedenome, postavljaju se iduće hipoteze:

- 1) Stanovnici Zaprešića općenito su zadovoljni kvalitetom života u Zaprešiću i razvijenošću javne infrastrukture.
- 2) Stanovnici Zaprešića nezadovoljni su kulturno-zabavnim i rekreacijskim mogućnostima grada.
- 3) Kod stanovnika Zaprešića izražen je osjećaj pripadnosti gradu.
- 4) Kod stanovnika Zaprešića izražena je imaginativna podjela grada na kvartove, ali je različita kod različitih stanovnika grada.
- 5) Zaprešić u očima svojih stanovnika nema jasno izražen identitet.
- 6) Stanovnici Zaprešića ne doživljavaju svoj grad kao „spavaonicu“ grada Zagreba.
- 7) Najugodnija mjesta Zaprešića njegovi stanovnici povezuju s prirodnim ambijentom.
- 8) Stanovnici Zaprešića osjećaju se ugodno u cijelom gradu.

1.2. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

Kako bi se istražio prostorni identitet grada Zaprešića, korištena je kombinacija dvije osnovne istraživačke metode u kvalitativnim istraživanjima, intervjua i anketnog ispitivanja. Istraživanje je uključivalo stanovnike grada Zaprešića, što podrazumijeva samo naselje Zaprešić bez naselja Hruševac Kupljenski, Kupljenovo, Pojatno, Šibice, Ivanec Bistranski i Jablanovec s kojima tvori Grad Zaprešić (Zaprešić.hr, 2022). Nadalje, samo područje grada podijeljeno je na dva dijela, južni („Centar“) i sjeverni („Sjever/Marles“)¹ te su sukladno tome podijeljeni i ispitanici. Uz to, u istraživanje su uključeni samo ispitanici stariji od 18 godina koji su do trenutka ispitivanja u Zaprešiću živjeli najmanje 5 godina. Najprije su provedeni intervjui, od 13. do 25. svibnja, na uzorku od 12 ispitanika. Ispitanici su odabrani namjernim uzorkovanjem na način da su odabrani na temelju ranije stečenog znanja i prosudbe istraživača o ispitanicima što za prednost ima brzo i ekonomično prikupljanje podataka sukladno istraživačkim ciljevima (Milas, 2009). Intervju se sastojao od 7 osobnih i 11 tematskih pitanja. Svi intervjui su snimani te su na temelju audio zapisa izrađeni transkripti s odgovorima ispitanika.

Uz pomoć odgovora ispitanika koji su sudjelovali u intervjuima izrađen je online anketni upitnik u programu Google Obrasci (Google Forms). Online anketni upitnik distribuiran je kombinacijom dviju metoda. Osnovna metoda bila je metoda ne-probabilističkog uzorkovanja, zbog svoje jednostavnosti i ekonomičnosti, dok je kao dopunska metoda korištena tehnika „snježne grude“, kako bi se osiguralo da stanovnici Zaprešića budu sveobuhvatno uključeni u istraživanje (Milas, 2009). Anketni upitnik sastojao se od 24 pitanja otvorenog i zatvorenog tipa. Skupljanje odgovora anketnim istraživanjem trajalo je 14 dana, od 30.05 do 12.06., a prikupljeno je 258 odgovora.

Transkripti dobiveni intervjuima obrađeni su kodiranjem odgovora dok su odgovori dobiveni anketnim upitnikom obrađeni metodom deskriptivne statistike u programu Microsoft Excel te prikazani grafički. U istraživanju su, u svrhu kartografske vizualizacije pojedinih odgovora te izrade karte, koja je služila ispitanicima za određivanje kojem dijelu grada pripadaju, korišteni još i program Google Earth Pro te program ArcMap, kao glavna komponenta paketa programa Esri ArcGIS.

¹ Objašnjenje u cjelini „Urbanizacija Zaprešića i prostorni okvir istraživanja“.

2. PROSTORNI OKVIR ISTRAŽIVANJA I RAZVOJ ZAPREŠIĆA

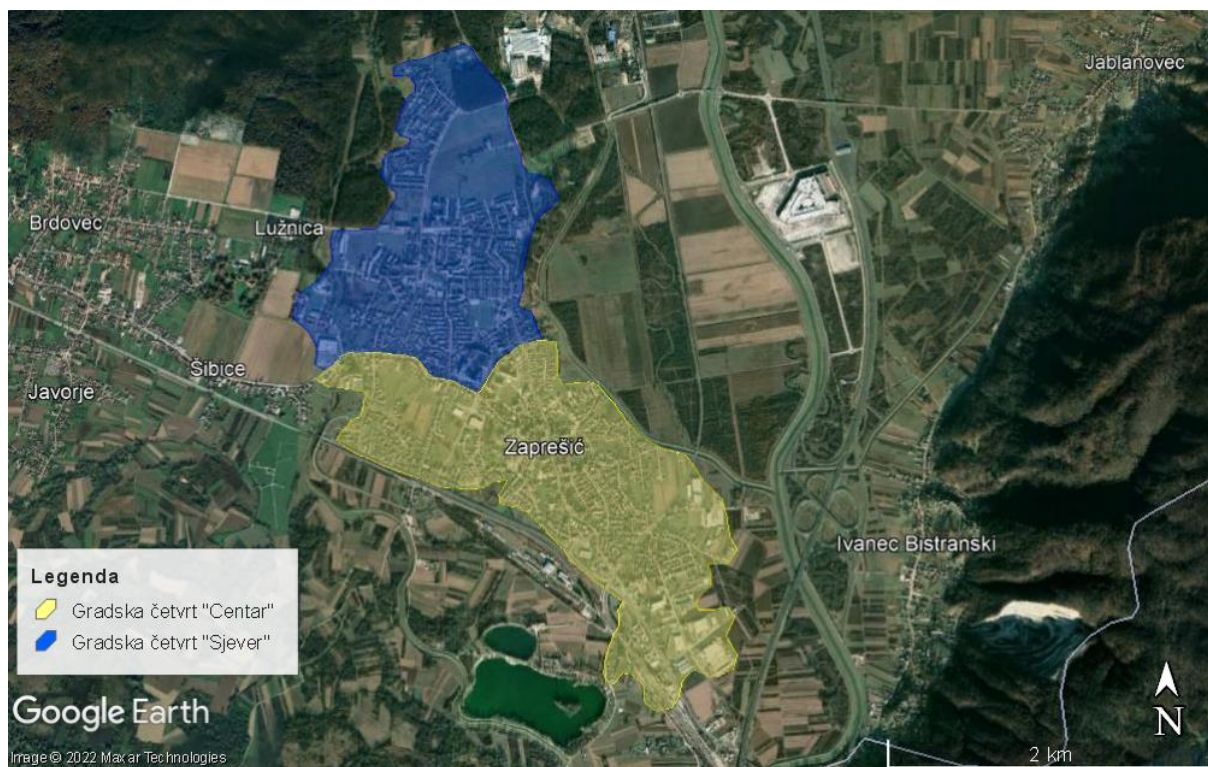
Ovo istraživanje uključuje područje grada Zaprešića, ali bez okolnih naselja, kao što je već navedeno u metodologiji. Grad Zaprešić nalazi se u Središnjoj Hrvatskoj, na sjeverozapadu Zagrebačke županije. Prema posljednjem popisu stanovništva iz 2021. godine, grad Zaprešić ima 18 813 stanovnika, što je pad u odnosu na popis iz 2011. godine kada je imao 19 574 stanovnika (Popis2021.hr, 2022; Dzs.hr, 2011).

Grad je omeđen trima prirodnim okosnicama. Jugoistok je omeđen zapadnim dijelom planine Medvednice, sjever i sjeverozapad Marijagoričkim pobrđem, a jug tokom rijeke Save. Zaprešić odlikuje dobar prometni položaj. Kroz grad prolaze važne regionalne i međunarodne prometnice, povezujući zapadnu i sjevernu Europu s jugoistočnom. Nadalje, grad je prometno čvorište željezničkog prometa prema Sloveniji i sjeveru Hrvatske. Također, grad je dobro povezan javnim prijevozom (autobusom i željeznicom) s glavnim gradom Hrvatske, Zagrebom, od kojeg je udaljen samo 18 kilometara (Zaprešić.hr, 2022).

Grad Zaprešić tradicionalno se dijeli na dvije gradske četvrti „Centar“ i „Sjever“² (Zaprešić.hr, 2022). Ispitanici su sukladno tome bili podijeljeni i prilikom prikupljanja podataka kako bi se dobio ujednačen pogled na grad. Međutim, važno je napomenuti da podjela prikazana na karti nije službena nego generalizirana jer karta službenih granica četvrti ne postoji (Sl. 1.).

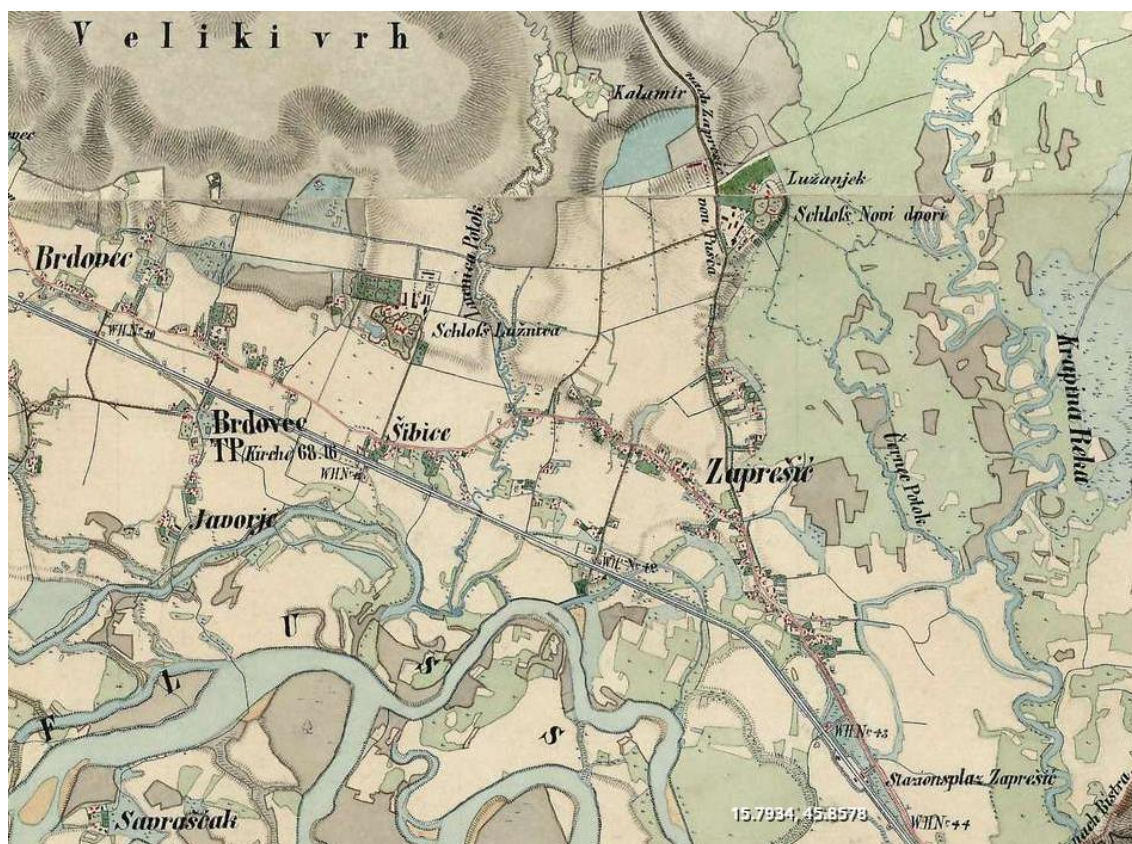
Grad Zaprešić prvi se puta spominje u 15. stoljeću kao Villa Zapryzychye, malo selo čiji se stanovnici bave poljoprivredom. Tako ostaje sve do polovice 19. stoljeća (Sl. 2.) kada dolazi do prve prekretnice u razvoju Zaprešića, izgradnje željeznice, zbog koje postaje važno željezničko čvorište. Iduće važno razdoblje za razvoj Zaprešića bilo je između dva svjetska rata, kada u Zaprešiću dolazi do intenzivnije pojave industrije. Nadalje, značajna je 1955. godina jer Zaprešić tada dobiva funkciju općinskog središta što potiče razvoj tercijarnih djelatnosti. Zaprešić nastavlja s razvojem, koji je najintenzivniji između 1975. i 1981., zbog izgradnje stanova za potrebe Zagreba. Tijekom tog razdoblja dolazi do udvostručenja stanovnika na procijenjenih 16 tisuća (Klarić, 1986). Nagla izgradnja stambenih objekata nije praćena ostalim sadržajima pa dolazi do nezadovoljstva stanovnika, a Zaprešić se polako počinje percipirati kao „spavaonica“ grada Zagreba. Izgradnju sportskih sadržaja i infrastrukture potiče participiranje Zaprešića u Univerzijadi 1987. godine. 1995. godine Zaprešić postaje zaseban grad koji se razvija kao središte sjeverozapadnog dijela Zagrebačke županije (Blažić, 2019).

² Kolokvijalno zvan „Marles“

Sl. 1. Karta gradskih četvrti „Centar“ i „Sjever“

Izvor: Google Earth (Maxar Technologies), 2022

Sl. 2. Karta područja Zaprešića iz 19. stoljeća

Izvor: Maps.arcanum.com, 2022

3. REZULTATI

Kao što je prethodno navedeno u metodologiji istraživanja, metodom intervjua ispitano je 12 stanovnika te online anketnim upitnikom još 258 stanovnika s područja grada Zaprešića. Pitanja koja su bila obuhvaćena anketom i intervjuima odnosila su se na opće podatke o ispitanicima, percepciju života u Zaprešiću, osjećaj pripadnosti gradu, postojanje kvartovske podjele, identiteta grada te određivanje mjesta ugode i neugode.

3.1. OPĆI PODACI O ISPITANICIMA

Prva cjelina odnosi se na opće podatke o ispitanicima prikupljene intervjuima i anketnim upitnikom. Ispitanike se pitalo kako se izjašnjavaju prema spolu, koliko imaju godina, u kojem dijelu Zaprešića žive, koliko dugo žive u Zaprešiću, koja im je najviša razina završenog obrazovanja, koji im je radni status te putuju li izvan Zaprešića na posao, u školu ili na fakultet. Počevši s izjašnjavanjem prema spolu, polovica intervjuiranih ispitanika izrazilo je pripadnost muškom, a polovica ženskom spolu. Od ispitanika koji su ispunili anketu 41% se izjasnilo kao pripadnik muškog spola te 59% kao pripadnik ženskog spola dok je jedan ispitanik odgovorio „ne izjašnjavam se“. Intervjuirani ispitanici su prema dobi podijeljeni u 4 dobne skupine: 18-24 godina, 25 – 44 godine, 45 – 64 godine te 65 i više godina. Prvoj skupini pripada 17% ispitanika, drugoj skupini 25%, trećoj 33% te četvrtoj također 25% ispitanika (Tab. 1.). Iste skupine primijenjene su i kod anketiranih ispitanika tako da skupini 18-24 godina pripada 26% ispitanika, skupini 25-44 godina, najviše, 33% ispitanika, skupini 45-64 godina 31% ispitanika te skupini 65 i više godina 10% ispitanika (Tab. 1.).

Tab. 1. Dobno-spolna struktura svih ispitanika

		Intervju	Anketa	Ukupno
Spolni sastav ispitanika	M	6	105	111
		50%	41%	41%
	Ž	6	152	158
		50%	59%	59%
Ne izjašnjavam se	0	1	1	
	0%	0%	0%	
Dobni sastav ispitanika	18 - 24	2	66	68
		17%	26%	25%
	25 - 44	3	84	87
		25%	33%	32%
	45 - 64	4	81	85
		33%	31%	31%
	≥65	3	27	30
		25%	10%	11%
Ukupno		12	258	270
		4%	96%	100%

Nadalje, 50% intervjuiranih ispitanika živi u južnom, a 50% ispitanika u sjevernom dijelu Zaprešića, dok, poprilično slično, 52% anketiranih ispitanika živi u južnom, a 48% u sjevernom dijelu grada Zaprešića. Kao i prema dobi, ispitanici su po duljini života u Zaprešiću podijeljeni u skupine: 5-9 godina, 10-19 godina, 20-29 godina, 30-39 godina, 40-49 godina te 50 i više godina. Skupina 5-9 godina nije zastupljena kod intervjuiranih ispitanika, u skupinu 10-19 godina ulazi 8%, u skupinu 20-29 godina 25%, u skupinu 30-39 godina 33%, u skupinu 40-49 godina također 25% te u skupinu 50 i više godina 8% intervjuiranih ispitanika. Sagledaju li se rezultati ankete, 5% anketiranih ispitanika ulazi u prvo navedenu skupinu, 21% u drugo navedenu, 30% u treće navedenu, 18% u četvrtu, 15% u petu te 10% u šesto navedenu skupinu.

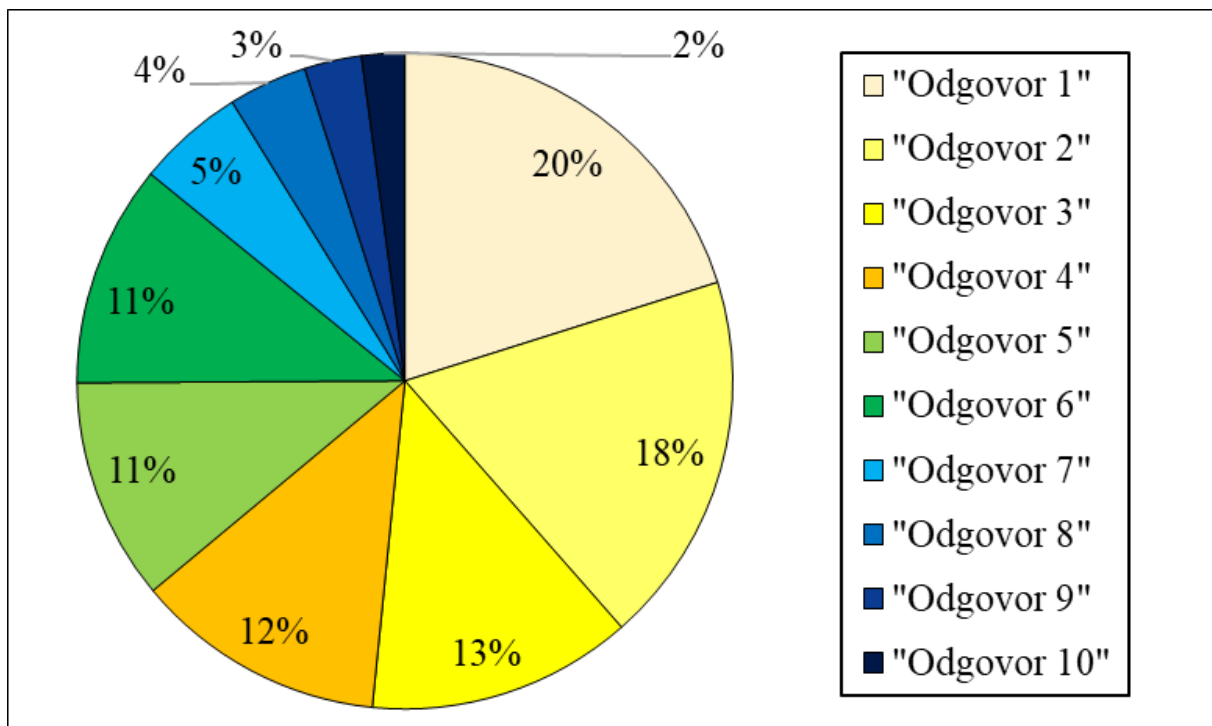
Što se tiče najviše razine završenog obrazovanja, polovica intervjuiranih ispitanika završilo je srednju školu, a polovica visoko obrazovanje. Rezultati ovog pitanja malo se razlikuju kod ispitanika iz ankete gdje je 3% ispitanika završilo osnovnu školu, 57% ispitanika srednju školu te 41% ispitanika visoko obrazovanje. Prema radnom odnosu, polovica intervjuiranih ispitanika je u radnom odnosu, 17% pripada kategoriji „učenik/student“ te 33% kategoriji „umirovljenik“. Među anketiranim ispitanicima također prevladava kategorija „u radnom odnosu“ kojoj pripada 65% ispitanika dok od ostalih kategorija 22% ispitanika pripada kategoriji „učenik/student“, 12% kategoriji „umirovljenik“ te 2% kategoriji „nezaposlen“.

Zadnje pitanje u ovoj cjelini odnosilo se na to putuju li ispitanici izvan Zaprešića na posao, odnosno u školu ili na fakultet te to vrijedi za 42% intervjuiranih i 61% anketiranih ispitanika. Ispitanicima koji su pozitivno odgovorili na ovo pitanje postavljena su još tri potpitanja. Na pitanje gdje putuju na posao odnosno u školu ili na fakultet, svi intervjuirani ispitanici odgovorili su da putuju u Zagreb. Isto je učinilo i 86% anketiranih ispitanika dok je od ostalih odgovora 6% ispitanika navelo gradove unutar Zagrebačke županije (od kojih je najčešći odgovor bio Sveta Nedelja), 6% gradove u ostatku Hrvatske te 2% ostalo.

Nadalje, ispitanike koji putuju se pitalo koji su razlozi rada, odnosno školovanja izvan Zaprešića. Intervjuirani ispitanici naveli su u 38% slučajeva nepostojanje njihovog radnog mjesta ili školovanja za željeno radno mjesto, veće mogućnosti za rad drugdje u 25% slučajeva, veće plaće drugdje također u 25% slučajeva te poslovanje mjesta rada izvan Zaprešića u 13% slučajeva.

Anketirani ispitanici imali su mogućnost odabira višestrukog odgovora na neko od formiranih odgovora³ ili davanja vlastitog odgovora. Dio vlastitih odgovora ispitanika uključen je u već formirane odgovore dok je od ostalih formiran odgovor „Zahtjev poslodavca/rad tamo i prije doseljenja“ (u nastavku „odgovor 10“). Anketirani ispitanici odabrali su „odgovor 1“ u 20% slučajeva, „odgovor 2“ u 4%, „odgovor 3“ u 18%, „odgovor 4“ i „odgovor 5“ u 11% slučajeva, „odgovor 6“ u 3%, „odgovor 7“ u 5%, „odgovor 8“ u 12%, „odgovor 9“ u 13% te „odgovor 10“ u 2% slučajeva (Sl. 3.).

Pitalo ih se još putuju li osobnim ili javnim prijevozom na posao, tj. školovanje pa je tako 60% intervjuiranih ispitanika odgovorilo da putuje osobnim, a 40% da putuje javnim prijevozom. Kod anketiranih ispitanika, 46% ih putuje osobnim prijevozom, a 54% javnim.

Sl. 3. Razlozi putovanja na posao ili školovanje izvan Zaprrešića

³ Bilo je 9 ponuđenih odgovora (u nastavku teksta označeni kao „odgovor 1“, „odgovor 2“ itd.): 1. „Zbog nemogućnosti pronalaska radnog mjesta za moje zanimanje u Zaprrešiću“; 2. „Zbog nemogućnosti pronalaska bilo kojeg radnog mjesta u Zaprrešiću“; 3. „Zbog većih mogućnosti i perspektiva drugdje“; 4. „Zbog boljih radnih uvjeta drugdje“; 5. „Zbog bolje plaće drugdje“; 6. „Zbog većeg broja srednjih škola drugdje“; 7. „Zbog srednjih škola bolje kvalitete“; 8. „Zbog većeg broja fakulteta“; 9. „Zbog fakulteta bolje kvalitete“.

3.2. ZADOVOLJSTVO ŽIVOTOM U ZAPREŠIĆU

Iduća cjelina obuhvaćala je pitanja o zadovoljstvu životom u Zaprešiću. Ispitanici su odgovarali na pitanja o prednostima i nedostacima života u Zaprešiću, zadovoljstvu javnom infrastrukturom te kulturno-zabavnim i rekreacijskim sadržajima.

Intervjuirane ispitanike prvo se pitalo koje su prednosti života u Zaprešiću. Većina ispitanika dala je po nekoliko odgovora. Njih 67% je navelo kako je to „lako obavljanje svih svakodnevnih potreba“, polovica ispitanika kako je prednost „blizina Zagreba“, također polovica to što je „Zaprešić manji i mirniji grad“. Nadalje, 33% je izdvojilo „zelene površine i prirodu“ kao prednost, četvrtina „dobru prometnu povezanost“ te 17% „neovisnost Zaprešića od Zagreba“. Pojedinačni odgovori bili su još „dobrosusjedski odnosi“, „blizina Slovenije“, „mnogo dvoraca u blizini“ te „razni sadržaji“.

Anketirani ispitanici imali su mogućnost višestrukog odabira između 7 ponuđenih odgovora za prednosti te mogućnost dodavanja vlastitog odgovora. 86% ispitanika odabralo je odgovor kako je „blizina Zagreba“ prednost Zaprešića (20.7% svih odgovora), 77% ispitanika kako je prednost grada „miran život“ (18.6% svih odgovora), također 77% kako je prednost to što je Zaprešić „mali grad/sve potrebe se mogu lako obaviti i blizu su“ (18.5% svih odgovora), 59% kako je prednost „dobar prometni položaj i povezanost“ (14.3% svih odgovora), 43% kako je prednost „puno zelenih površina“ (10.5% svih odgovora), 38% ispitanika kako je to „blizina Slovenije“ (9.1% svih odgovora), 32% ispitanika kako je to „dobar javni prijevoz“ (7.8% svih odgovora) te 2% kako je to još nešto „ostalo“ od čega se izdvaja da su prednosti „zajednica/stanovništvo“ te „manje zagađenja“ (0.5% svih odgovora).

Glavni nedostaci života u Zaprešiću, prema intervjuiranim ispitanicima, su „nedostatak sadržaja“ (što je odgovorilo njih 42%), „putovanje na posao u Zagreb“, osjećaj „spavaonice“ te „problem parkinga u gradu“ (svaki po 17%). Ostali pojedinačni odgovori su bili „loša poduzetnička klima“, „blizina Zagreba“, „pročišćivač otpadnih voda“ kod jezera Zajarki, „loše ceste“, „nedostatak identiteta i zapuštenost Novih dvora“ te zapuštenost četvrti „Centar“. Jedan odgovor je bio i da „veći dio dana provodim u Zagrebu pa nisam osjetila koji su nedostaci“ (R. K., osobni intervju, 2022)

Anketirane ispitanike se na identičan način, kao i za prednosti, pitalo za mišljenje o nedostacima života u Zaprešiću. Kao najveći nedostatak života u Zaprešiću, 68% ispitanika odabralo je odgovor „nedostatak sadržaja za mlade“ (20.1% svih odgovora). Nadalje, 59% ispitanika odabralo je „zapuštenost javnih objekata“ (17.3% svih odgovora) kao nedostatak,

58% ispitanika odabralo je „nedovoljan broj radnih mjesta“ (17.2% svih odgovora). Jednako tako, 58%, kao glavni nedostatak života u Zaprešiću smatra „nedostatak sadržaja općenito“ (17% svih odgovora), 50% ispitanika „nedovoljnu raznovrsnost radnih mjesta“ (14.8% svih odgovora), 38% „nejednak razvoj dijelova grada“ (11.1% svih odgovora), 6% ispitanika samostalno je napisalo da je to „nedostatak ili loš razvojni plan te zastarjelost grada“ (1.7% svih odgovora), 2% ispitanika da je to „blizina Zagreba“ (0.5% svih odgovora) te je 1% ispitanika navelo nešto „ostalo“ (0.3% svih odgovora).

Nadovezujući se na prednosti i nedostatke života u Zaprešiću, ispitanici su iznijeli svoje mišljenje i o zadovoljstvu razvijenosti javne infrastrukture i kulturno-zabavnih te rekreacijskih sadržaja.

U provedenim intervjuima, ispitanike se najprije pitalo za mišljenje o javnoj infrastrukturi općenito, nakon čega su se detaljnije prokomentirali njeni zasebni dijelovi. Svi su ispitanici bili više ili manje zadovoljni općenitim razvojem javne infrastrukture u Zaprešiću. S prometnom infrastrukturom je samo jedan ispitanik bio osobito nezadovoljan smatrajući da „se kaska u razvoju i presporo razvija sukladno mogućnostima“ (M. R., osobni intervju, 2022). Ostali su smatrali kako je prometna infrastruktura zadovoljavajuća uz najveće zamjerke javnom parkingu te noćnim linijama javnog prijevoza gdje je kao posebni problem navedeno otežano vraćanje mladih iz Zagreba. Obrazovanje u Zaprešiću 75% ispitanika smatra zadovoljavajućim, dok ostali smatraju da bi trebalo bolje pratiti potrebe stanovništva. Generalni zaključak ispitanika o zdravstvenoj infrastrukturi je kako ona dobro zadovoljava osnovne potrebe, dok za sve više od toga postoji istaknuta ovisnost o Zagrebu. Trgovačkom infrastrukturom su također svi ispitanici zadovoljni, a česta primjedba je nedostatak manjih trgovina i trgovina specijaliziranom robom.

Kulturno-zabavni sadržaji zadovoljavajući su za samo trećinu ispitanika. Glavni problemi kulturno-zabavnih sadržaja ogledaju se u nedostatku sadržaja općenito, izgradnji stambenih objekata i četvrti bez planiranja popratnih sadržaja te zapostavljanju postojeće infrastrukture namijenjene kulturno-zabavnim sadržajima. Rekreacijski sadržaji sagledani su pozitivnije uz zamjerke da su često namijenjene samo učenicima ili mladima, a ne širem stanovništvu. Zelenim površinama su zadovoljni svi ispitanici te je to navedeno kao velika prednost grada, kao što je prikazano i ranije u tekstu.

Ispitanici koji su ispunili anketu svoje zadovoljstvo javnom infrastrukturom i kulturno-zabavnim te rekreacijskim sadržajima iskazali su pomoću Likertove skale koja je uključivala

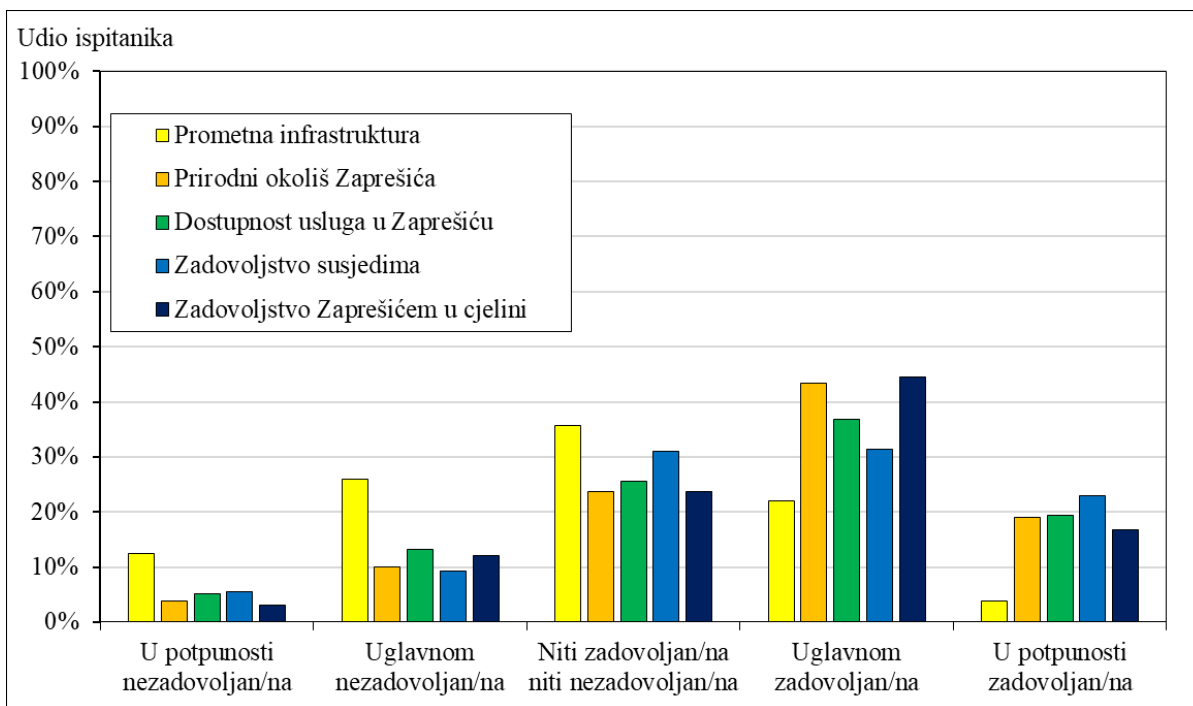
pet kategorija (Prometna infrastruktura, prirodni okoliš Zaprešića, dostupnost usluga u Zaprešiću, zadovoljstvo susjedima te zadovoljstvo Zaprešićem u cjelini) i 28 potkategorija⁴, neravnomjerno raspoređenih po kategorijama. Zadovoljstvo su određivali opcijama: „U potpunosti nezadovoljan/na“, „Uglavnom nezadovoljan/na“, „Niti zadovoljan/na niti nezadovoljan/na“, „Uglavnom zadovoljan/na“ te „U potpunosti zadovoljan/na“.

Za kategoriju „prometna infrastruktura“ ispitanici su u najvećem postotku (36%) izrazili da su „niti zadovoljni niti nezadovoljni“ što je slučaj i za polovicu povezanih potkategorija (Potkategorijom „blizina javnoga prometa“ najviše ih je „u potpunosti zadovoljno“, a „protočnošću prometnica u blizini mjesta stanovanja“ najviše „uglavnom zadovoljno“). S „prirodnim okolišem Zaprešića“ su u najvećem postotku (43%) „uglavnom zadovoljni“ što vrijedi i za tri od pet potkategorija ove kategorije (Samo „kvalitetom zraka“ i zaštićenošću od prometne buke“ su „niti zadovoljni niti nezadovoljni“).

Kategorijom „dostupnost usluga u Zaprešiću“ najviše (37%) ih je „uglavnom zadovoljno“ unatoč tome što u pet od šest potkategorija prevladava opcija „u potpunosti zadovoljan/na“ (Ističe se potkategorija „blizina trgovina s luksuznom robom“ s kojom je većina „niti zadovoljna niti nezadovoljna“). Najviše ispitanika (31%) je kategorijom „zadovoljstvo susjedima“ „uglavnom zadovoljni“, što vrijedi i za sve potkategorije.

Zaprešićem u cjelini“ je najviše ispitanika (45%) „uglavnom zadovoljno“ te je tako i za pet od deset pripadajućih potkategorija („Blizinom obrazovnih ustanova (vrtić, škola)“ te „lokacijom Zaprešića“ je najviše ispitanika „u potpunosti zadovoljno“, a „kulturno-zabavnim mogućnostima (kino, pučko otvoreno učilište i dr.)“, „rekreacijskim mogućnostima“ te „sigurnošću na ulici tijekom noći“ „niti zadovoljno niti nezadovoljno“) (Sl. 4).

⁴ 1. Kategorija „prometna infrastruktura“ uključivala je zadovoljstvo: „blazinom javnoga prometa“, „protočnošću prometnica u blizini vašega mjesta stanovanja“, „kvalitetom cesta“, „količinom parkirnih mjesta“.
2. Kategorija „prirodni okoliš Zaprešića“ uključivala je zadovoljstvo: „količinom zelenih površina“, „uređenošću Zaprešića“, „održavanjem čistoće Zaprešića“, „kvalitetom zraka“, „zaštićenošću od prometne buke“.
3. Kategorija „dostupnost usluga u Zaprešiću“ uključivala je zadovoljstvo: „blazinom trgovine s robom svakodnevne upotrebe“, „blazinom trgovina s luksuznom robom“, „blazinom banke, bankomata, pošte“, „blazinom zdravstvenih usluga (dom zdravlja, ljekarna)“, „blazinom kafića“, „blazinom restorana“.
4. Kategorija „zadovoljstvo susjedima“ uključivala je zadovoljstvo: „odnosima sa susjedima“, „kulturom i ponašanjem susjeda“, „susretljivošću susjeda“.
5. Kategorija „zadovoljstvo Zaprešićem u cjelini“ uključivala je zadovoljstvo: „blazinom obrazovnih ustanova (vrtić, škola)“, „kulturno-zabavnim mogućnostima (kino, pučko otvoreno učilište i dr.)“, „rekreacijskim mogućnostima“, „sigurnošću na ulici tijekom dana“, „sigurnošću na ulici tijekom noći“, „javnom rasvjetom“, „lokacijom Zaprešića“, „estetskim izgledom prirodnog okoliša Zaprešića“, „estetskim izgledom izgrađenog okoliša Zaprešića“.

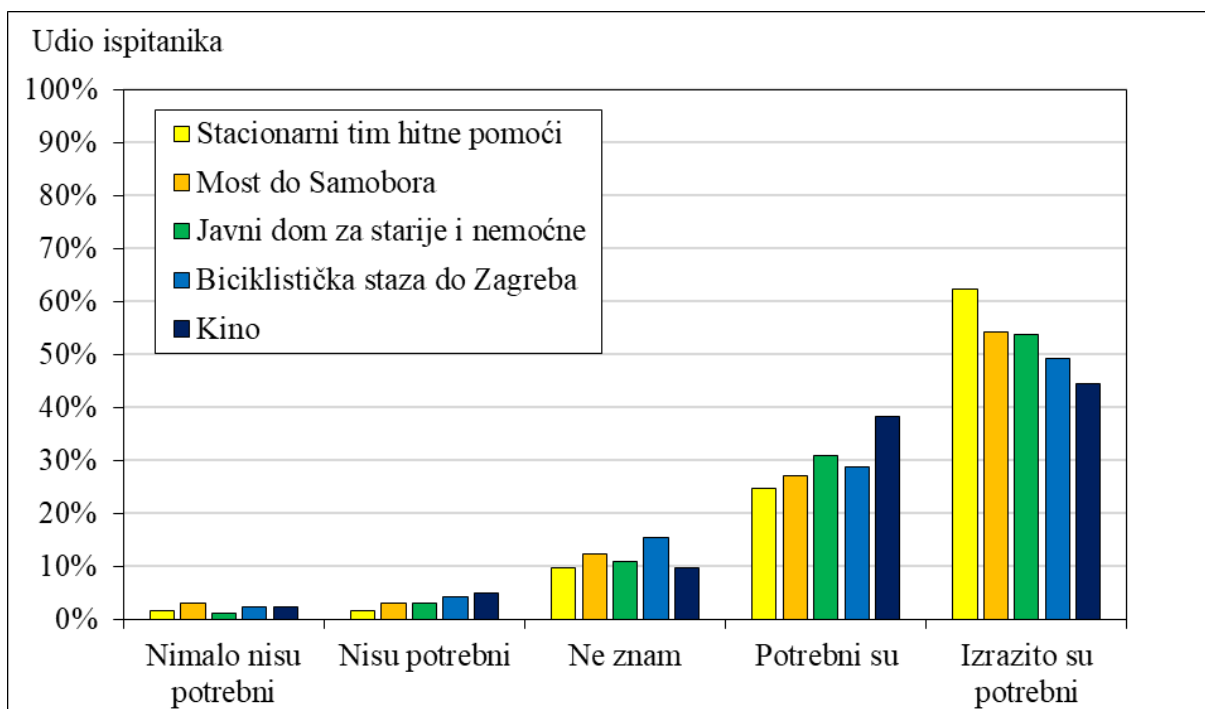
Sl. 4. Zadovoljstvo anketiranih ispitanika javnom infrastrukturom i kulturno-zabavnim te rekreacijskim sadržajima

Nadalje, intervjuirane ispitanike pitalo se misle li da nešto od javne infrastrukture i kulturno-zabavnih te rekreacijskih sadržaja u Zaprešiću nedostaje. Najviše ispitanika, 75%, navelo je nedostatak gradskih bazena, a 58% nedostatak sportsko-rekreacijskog centra namijenjenog za sve stanovnike. Nadalje, 42% ih se složilo da fali opća ili specijalizirana bolnica, po 33% smatra da nedostaju stacionarni tim hitne pomoći, kulturni centar, kino, kazalište, most do Samobora, noćni klubovi s raznovrsnijom ponudom glazbe te javna garaža ili parkiralište. U manjem udjelu su komentirali i nedostatak radnih mjesta u Zaprešiću, industrijske djelatnosti, sadržaja za mlade, parkova za djecu, okupljališta za mlade, hotela, srednje strukovne škole, restorana, biciklističkih staza, javnog doma za starije i nemoćne, prostora za udruge i poslovni inkubator.

Anketirani ispitanici su i kod ovog pitanja mišljenje izrazili pomoću Likertove skale koja je uključivala 25 raznovrsnih objekata i sadržaja određenih uvelike odgovorima iz intervjua. Zbog malog uzorka intervjuiranih ispitanika, kod ovog pitanja je bilo moguće dodati vlastiti odgovor. Opcije za utvrđivanje potrebe bile su: „Nimalo nisu potrebni“, „Nisu potrebni“, „Ne znam“, „Potrebni su“ i „Izrazito su potrebni“.

Za 14 objekata i sadržaja je najveći dio ispitanika odredio da su „izrazito potrebni“, to su redom: „stacionarni tim hitne pomoći“ (62.4% ispitanika), „most do Samobora“ (54.3%),

„javni dom za starije i nemoćne“ (53.9%), „biciklistička staza do Zagreba“ (49.2%), „kino“ (44.6%) (Sl. 5.), „biciklistička staza do Samobora“ (44.2%), „bolnica“ (43.4%), „više parkova za djecu“ (43.0%), „javno parkiralište“ (43.0%), „gradski Bazen“ (42.6%), „rodilište“ (41.1%), „kazalište“ (41.1%), „javna garaža“ (40.7%) i „biciklistička staza do Medvednice (Sljemena)“ (38.0%).

Sl. 5. Najpotrebniji objekti i sadržaji prema anketiranim ispitanicima

Za 8 objekata i sadržaja je najveći dio odredio da „su potrebni“, a to su: „rekreacijski centar na otvorenom“ (41.9%), „gradska sportska dvorana“ (38.4%), „više biciklističkih staza“ (37.6%), „muzej“ (36.4%), „galerija“ (35.7%), „kulturni centar“ (35.7%), „hotel“ (35.7%) i „više restorana“ (31.4%). Za opcije „više kafića“ (33%), „ležećih policajaca“ (29%) te „više noćnih klubova“ (26%) većina ispitanika reklo je da „ne zna“ jesu li potrebni. Od vlastitih odgovora ispitanika najviše je onih koje nije moguće spojiti u jednu kategoriju pa se svrstani u kategoriju „ostalo“ (24% odgovora). Nakon toga slijedi „uređivanje ili dodavanje sadržaja uz jezero Zajarki“ (12%), „više sportskih terena“ (10%), „restoran franšize McDonalds“ (10%) te „koncertna dvorana/glazbena škola“ (8%).

Ispitanike se još pitalo smatraju li kako blizina Zagreba potiče, odnosno koči razvoj Zaprešića. Intervjuirane ispitanike se, međutim, pitalo samo koči li Zagreb razvoj Zaprešića na što je 33% odgovorilo kako „djelomično koči razvoj“, 25% kako „koči i potiče“, 25% kako „ovisi o samom Zaprešiću“ te 17% da koči. Prema odgovorima anketiranih ispitanika, dobiveni

su idući rezultati: 65% ih smatra da blizina Zagreba potiče razvoj Zaprešića (35% da ne potiče), a 38% da koči razvoj grada Zaprešića (62% da ne koči).

3.3. IDENTITET GRADA ZAPREŠIĆA

Treća i najvažnija cjelina ovog rada odnosi se na identitet grada Zaprešića. Pitanja su uključivala ispitivanje osjećaja pripadnosti, osjećaju li se ispitanici kao Zapreščani, smatraju li da postoji kvartovska podjela, ima li Zaprešić vlastiti identitet te slažu li se s tvrdnjom da je Zaprešić samo „spavaonica“ grada Zagreba.

Krenuvši od osjećaja pripadnosti, svi intervjuirani ispitanici izrazili su da osjećaju pripadnost gradu Zaprešiću. Isto je učinilo i 81% anketiranih ispitanika. Nadalje, 67% intervjuiranih ispitanika odgovorilo je da se smatraju Zapreščanima⁵, dok ih se u anketi tako izrazilo njih 75%.

Potencijalno važna odrednica identiteta Zaprešića je i podjela grada na kvartove. Više od polovice, 58%, intervjuiranih ispitanika odgovorilo je da u Zaprešiću postoji kvartovska podjela. Jednaki postotak anketiranih ispitanika napravilo je isto. Te ispitanike se zatim pitalo na koje kvartove je podijeljen Zaprešić.

Najčešći odgovor intervjuiranih ispitanika, njih 71%, bio je da se Zaprešić dijeli na „Centar i Marles/Sjever“ dok su ostale podjele bile na „Kanadsko naselje, Centar, Šetnicu⁶, jezero Zajarki, poslovnu zonu i Nove dvore“ te „Marles, Kanadsko naselje i Centar“. Važno je napomenuti kako 17% ispitanika smatra da je kvartovska podjela postojala prije te su svi naveli podjelu na „Centar i Marles/Sjever“.

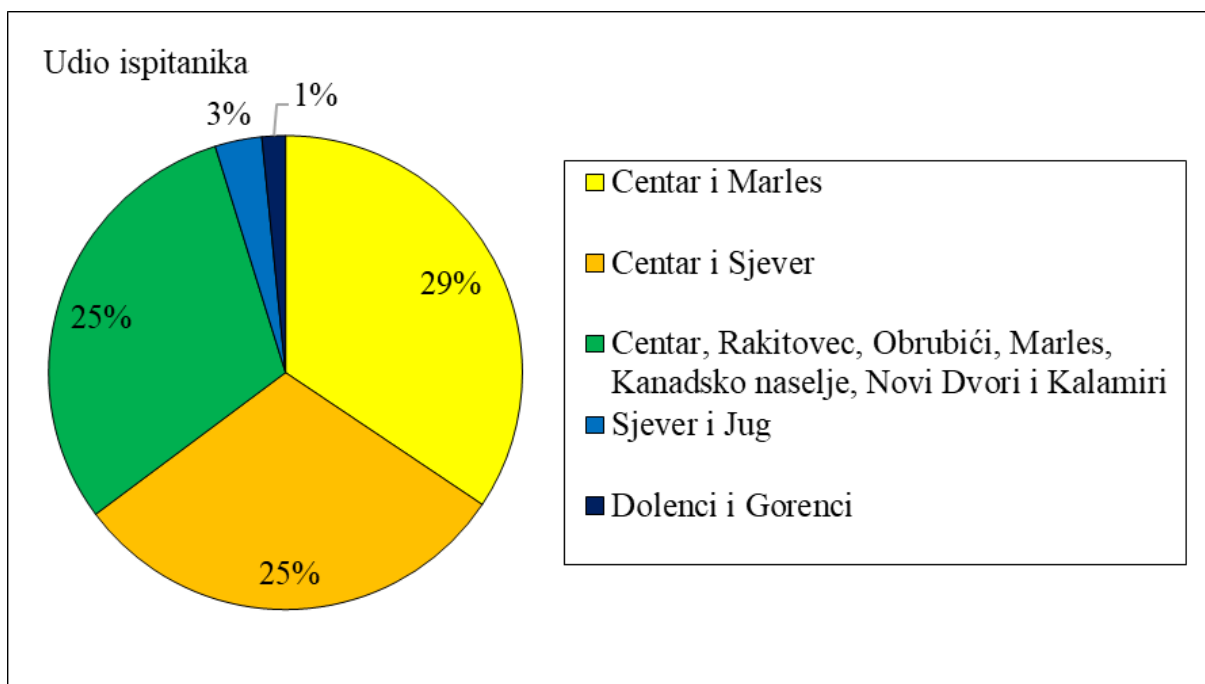
S druge strane, anketirani su se ispitanici mogli odlučiti za jednu od pet ponuđenih podjela ili predložiti vlastitu, u slučaju da su smatrali da niti jedna predložena podjela nije točna. Trećina ispitanika odlučilo se za podjelu na „Centar i Marles“, po četvrtina ispitanika za odgovore „Centar i Sjever“ te „Centar, Rakitovec, Obrubići, Marles, Kanadsko naselje, Novi dvori i Kalamiri⁷“, 3% za podjelu „Sjever i Jug“, 1% za podjelu „Dolenci i Gorenci“ (Sl. 6.) dok je od samostalno danih odgovora ispitanika koji su odabrali „Smatram da niti jedna od

⁵ Iako bi prema standardnom hrvatskom jeziku naziv za stanovnika Zaprešića bio Zaprešićan, stanovnici grada sebe nazivaju Zapreščanima, što potvrđuje i slijedeći citat: „Ja sigurno pripadam ljudima koji će uvijek reći da je Zapreščan, a ne Zagrepečan. I to Zapreščan, ne Zaprešićan, to je velika razlika.“ (M. R., osobni intervju, 2022)

⁶ Kolokvijalni naziv za šetnicu i trg Pape Ivana Pavla II. (u nastavku teksta korišten naziv „Šetnica“)

⁷ Kategorija formirana korištenjem naziva stambenih četvrti grada Zaprešića

nabrojanih podjela nije točna“, kojih je bilo 17%, prevladavao prijedlog podijele na „Centar, Terminal⁸ i Marles“ (28% odgovora).

Sl. 6. Kvartovska podjela prema mišljenju anketiranim ispitanicima

Ispitanike se, povezano s kvartovskom podjelom, pitalo još i koje bi bile glavne razlike između kvartova. Četvrtina intervjuiranih ispitanika odgovorila je kako je glavna razlika ulaganje u dijelove gradova („Centar“ se nagrđuje i zapušta). Ostali odgovorili bili su kako Kanadsko naselje ima povećani broj mladih, kako „Centar“ ima više „zagrebački karakter“ i očuvane pojedine ruralne vrijednosti, dok je sjever „spavaonica“ te kako nema povećane razlike.

S obzirom na mali uzorak odgovora na ovo pitanje tijekom intervjua, u anketi na ovo pitanje nije bilo obavezno odgovoriti. Sukladno tome, kao glavnu razliku između kvartova, čak je polovica anketiranih ispitanika navela nejednaku razvijenost južnog i sjevernog dijela grada te u manjem omjeru razlika u mentalitetu (15% odgovora) i dostupnosti usluga (12% odgovora).

Temeljni dio ovog rada vezan je uz pitanje ima li grad Zaprešić vlastiti identitet. Na ovo je pitanje 83% intervjuiranih ispitanika odgovorilo kako smatra da Zaprešić ima identitet. Nadalje, 59% anketiranih ispitanika dalo isti odgovor. Ispitanike koji su pozitivno odgovorili na to pitanje pitano se kojim bi riječima opisali identitet Zaprešića.

Opisujući identitet grada Zaprešića svojim riječima, svi intervjuirani ispitanici spomenuli su bana Josipa Jelačića ili Nove dvore te ih 80% smatra da je to najvažniji dio

⁸ Kolokvijalni naziv za autobusni terminal smješten između šetnice i trga Pape Ivana Pavla II. te Trga Mladosti (u nastavku teksta korišten naziv „Terminal“)

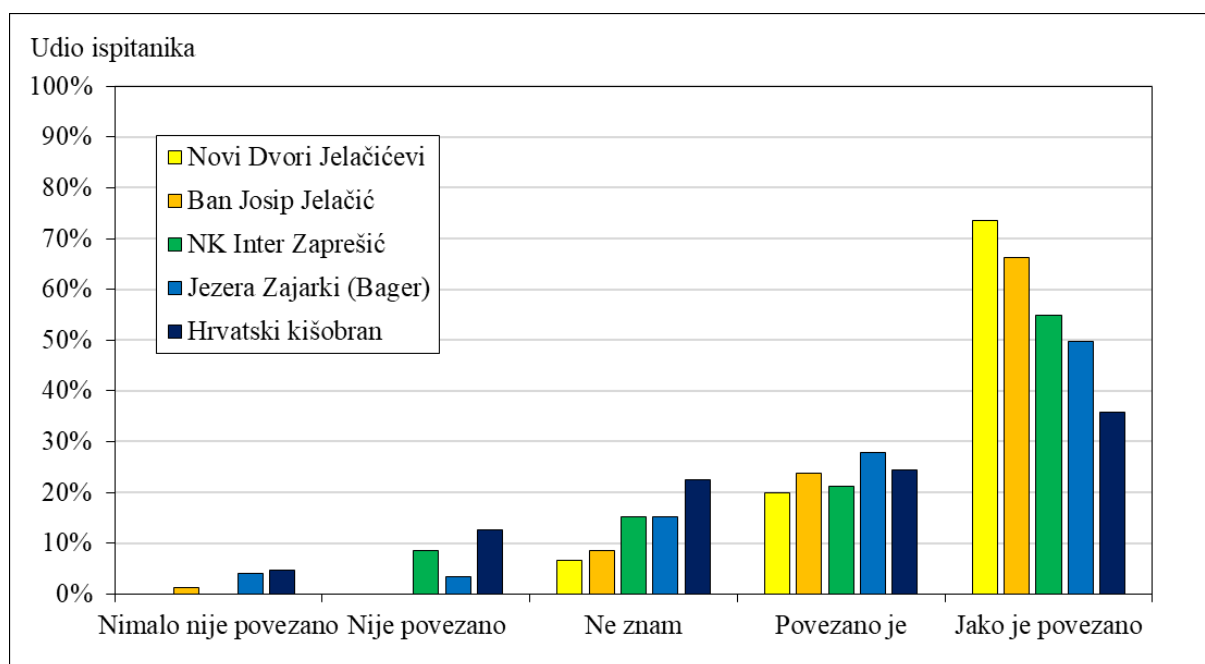
identiteta Zaprešića. Ostali ispitanici smatraju kako identitet nije precizno i konkretno izražen te da su to trenutno Zaprešić Boys i tvrtka Hrvatski kišobran. Još je spomenuto kako su jezero Zajarki, sudjelovanje u seljačkoj buni, Marija Jurić Zagorka, Trajbar, dvorac Lužnica, West Gate, „sličnost Zagrebu, ali bez njegovih problema s gužvama, visokim cijenama i kriminalom“ (M. V., osobni intervju, 2022) dio identiteta grada te da je Zaprešić „grad mladih“.

Anketirani ispitanici ovdje su također imali slobodu odgovora. Gotovo trećina ispitanika iz ankete, njih 28%, odgovorilo je da „ne zna“ što bi bio identitet Zaprešića, ali da smatraju da postoji. Nakon toga, 22% ispitanika smatra da je Zaprešić „grad bana Josipa Jelačića i Novih dvora“, u kojima je prebivao zajedno s obitelji. Zatim, 13% ih smatra kako je Zaprešić grad „ugodnog ili mirnog života“, 12% kako je grad „mladih ili obiteljski grad“, 9% kako je „predgrađe ili spavaonica grada Zagreba“, 7% kako je grad „bana Jelačića i još jedne identitetske okosnice poput sporta, West Gate-a, škola, obitelji ili prirode“, 5% kako je „zeleni grad ili grad prirode“ dok su zadnjih 4% činili pojedinačni odgovori grupirani u „ostalo“.

Anketirani ispitanici o identitetu su ispitani i Likertovom skalom o tome koliko je 12 navedenih prijedloga povezano s identitetom Zaprešića mogućim odgovorima: „Nimalo nije povezano“, „Nije povezano“, „Ne znam“, „Povezano je“ i „Jako je povezano“. Za polovicu prijedloga je većina anketiranih ispitanika odgovorilo da su „jako povezani“ s identitetom Zaprešića.

Na prvom mjestu su „Novi dvori Jelačićevi“ s 74% odgovora ispitanika, slijede ih „ban Josip Jelačić“ s 66% odgovora, „NK Inter Zaprešić“ s 55% odgovora, „Jezero Zajarki (Bager)“ s 50%, tvrtka „Hrvatski kišobran“ s 36% (Sl. 7.) te „Bad Blue Boys Zaprešić“ odnosno Zaprešić Boys s 29% odgovora ispitanika. Prijedlog „grad mirnog života“ s 36% odgovora ispitanika jedini je za koji je većina ispitanika rekla da „je povezan“ s identitetom Zaprešića dok je za ostalih 5 prijedloga: „Zeleni grad“ (38% odgovora ispitanika), „Marija Jurić Zagorka“ (35% odgovora), „Grad buntovništva“ (31% odgovora), „Grad mladih“ (30% odgovora) te „grad dvoraca“ (28% odgovora) najviše ispitanika navelo da „ne zna“ jesu li dio identiteta Zaprešića.

Još jedan važan cilj ovog rada bilo je uvidjeti smatraju li stanovnici Zaprešića grad samo kao „spavaonicu“ grada Zagreba. S ovom tvrdnjom se 17% intervjuiranih ispitanika u potpunosti složilo, 33% djelomično složilo, dok se čak polovica nije složila. Što se tiče anketiranih ispitanika, 33% ih je odgovorilo kako se „niti slažu, niti ne slažu“, 22% kako „se slažu“ s tom tvrdnjom, 20% kako „se ne slažu“, 15% kako „se nimalo ne slažu“ te 10% kako „se u potpunosti slažu“.

Sl. 7. Najznačajniji dijelovi identiteta grada Zaprešića prema anketiranim ispitanicima

3.4. MJESTA UGODE I NEUGODE

Posljednja cjelina nadovezuje se na identitet grada određivanjem mjesta ugone i neugode za stanovnike grada. Od ispitanika se tražilo da izdvoje, ako smatraju da postoje, mjesta u kojima se osjećaju najugodnije i najmanje ugodno te navedu koji su razlozi tome. Kao mjesta najveće ugone, 42% intervjuiranih ispitanika navelo je „svoj dom s užom okolicom ili vlastiti kvart“, 33% „prirodu“ (s naglaskom na Nove dvore i jezero Zajarki), dvoje kako se u cijelom gradu osjećaju jednako ugodno i dvoje da je to „Šetnica“.

Jednako kao i intervjuirani ispitanici, anketirani ispitanici ovdje su imali slobodu odgovora. Sukladno tome, valja uzeti u obzir da su neki ispitanici naveli više mjesta te je svako zasebno navedeno mjesto tada smješteno i objedinjeno u kategorije. Iz odgovora anketiranih ispitanika oblikovano je osam kategorija koje čine pojedina mjesta ili šira područja grada⁹. Najviše ispitanika, 48%, navelo je „Nove dvore Jelačićeve“ (Sl. 8.) kao najugodnije mjesto u Zaprešiću. Nakon toga, 24% ispitanika navelo je „Sjever ili Marles“¹⁰, 22% ispitanika „jezero Zajarki“ (Sl. 9.), 21% kombinirani odgovor „Šetnica i Trg Mladosti“, 10% odgovor „Centar“ (uključujući odgovore „tržnica“), 7% ispitanika napisalo je odgovor „dvorac Lužnica“, 9% odgovore svrstane pod „ostalo“ te 5% odgovor „Ne znam ili nema ih“ (Sl.11.).

⁹ Kriterij spajanja nekoliko mjesta u jednu kategoriju odredili su razlozi ugone o kojima će se više reći u nastavku.

¹⁰ U istu kategoriju ušli su i odgovori: Kalamiri, Kanadsko naselje, Trg dr. Franje Tuđmana te Trajbar.

Sl. 8. Novi dvori Jelačićevi

Sl. 9. Jezero Zajarki (kolokvijalno „Bager“)

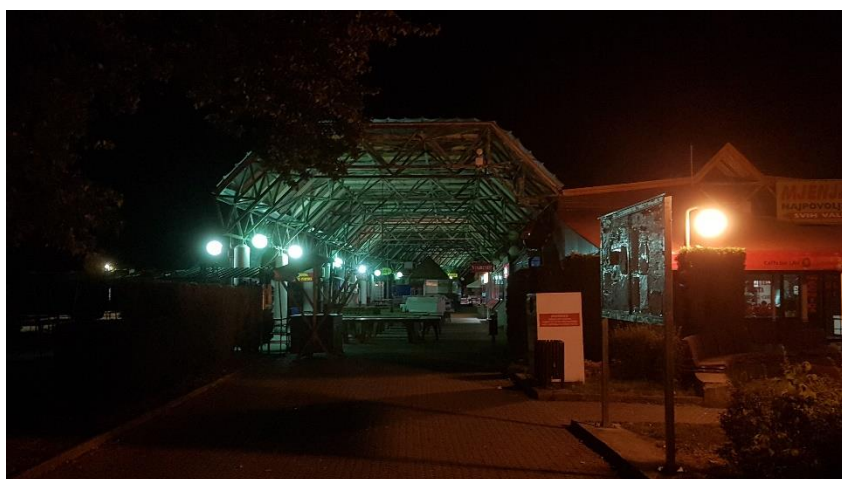
Dom s užom okolicom ili vlastiti kvart intervjuiranim su ispitanicima, očekivano, ugodni zbog osjećaja doma i jer te dijelove najbolje poznaju. Priroda, tj. prvenstveno Novi dvori i jezero Zajarki ugodni su zbog ljepote, jer je tamo manje ljudi, jer se tamo mogu šetati i mirno je, a „Šetnica“ zato što je to mjesto okupljanja i kafića.

Anketirani ispitanici koji su odgovorili da je najugodnije mjesto „Novi dvori Jelačićevi“, kao razloge navode „prirodu“ (njih 78%), „ambijent“ (uključujući društvo i sadržaje; 40%), „mir i tišinu“ (34%), „uređenost i infrastrukturu“ (15%) te „povijest mjesta“ (6%). Razlozi ugone „Sjevera ili Marlesa“ su kombinirani odgovor „dobre infrastrukture, uređenosti i manje prometa“ (54%), „ambijent i sadržaji“ (46%), „priroda“ (46%) te „mir i tišina“ (26%). Za „jezero Zajarki“ najviše ispitanika navodi „prirodu“ (njih 68%) pa „mir i

tišinu“ (51%), „ambijent i sadržaje“ (44%) te „dobru infrastrukturu, uređenost i manje prometa“ (18%). „Šetnica i Trg Mladosti“ ispitanicima su ugodni zbog „ambijenta i sadržaja“ (89% ispitanika), „dobre infrastrukture, uređenosti i manje prometa“ (47%) te „prirode“ (29%). „Centar“ (uključujući odgovore „tržnica“) je ispitanicima ugodan zbog „dobre infrastrukture, uređenosti i manje prometa“ (63%), „zajednice“, tj. ljudi koji tamo žive (33%), „ambijenta i sadržaja“ (22%) te „mira i tišine“ (7%). „Dvorac Lužnica“ ugodan je po „prirodi“ (71%), „miru i tišini“ (47%), „ambijentu i sadržajima“ (29%) te „povijesti mjesta“ (24% ispitanika).

Kao odgovor na pitanje postoje li u Zaprešiću mjesta neugode, čak 91% intervjuiranih ispitanika odgovorilo je kako ih nema ili da se svugdje osjećaju ugodno. Ostali odgovori bili su „gradsko groblje“ te „tržnica vikendom po noći“.

Odgovori anketiranih ispitanika o mjestima neugode bili su prostorno precizniji od mjesta ugone pa je tako oblikovano deset kategorija pojedinih mjesta ili širih područja grada¹¹. Čak 31% ispitanika odgovorilo je da mjesta neugode „nema ili da za njih ne znaju“ nakon čega slijedi odgovor „Centar“ (21% odgovora ispitanika), ovdje zasebno izdvojen odgovor „tržnica“ (18% odgovora ispitanika; Sl. 10.) i ovdje kombinirani odgovor „Šetnica i Trg Mladosti“ (9% odgovor ispitanika). Ostale kategorije imale su manji udio odgovora, ali ih zbog specifičnosti nije bilo moguće grupirati u veće kategorije. To su odgovor „industrijska zona“ (6% odgovora ispitanika), odgovor „Sjever ili Marles“¹² (5% odgovora ispitanika), odgovor „Novi dvori“ (5% odgovora ispitanika), odgovor „željeznički kolodvor ili uz prugu“ (4% odgovora ispitanika), odgovor „jezero Zajarki“ (4% odgovora ispitanika) te odgovor „ostalo“ (7% odgovora ispitanika) s naglaskom na ceste i zapuštena područja (Sl. 11.).

Sl. 10. Gradska tržnica noću

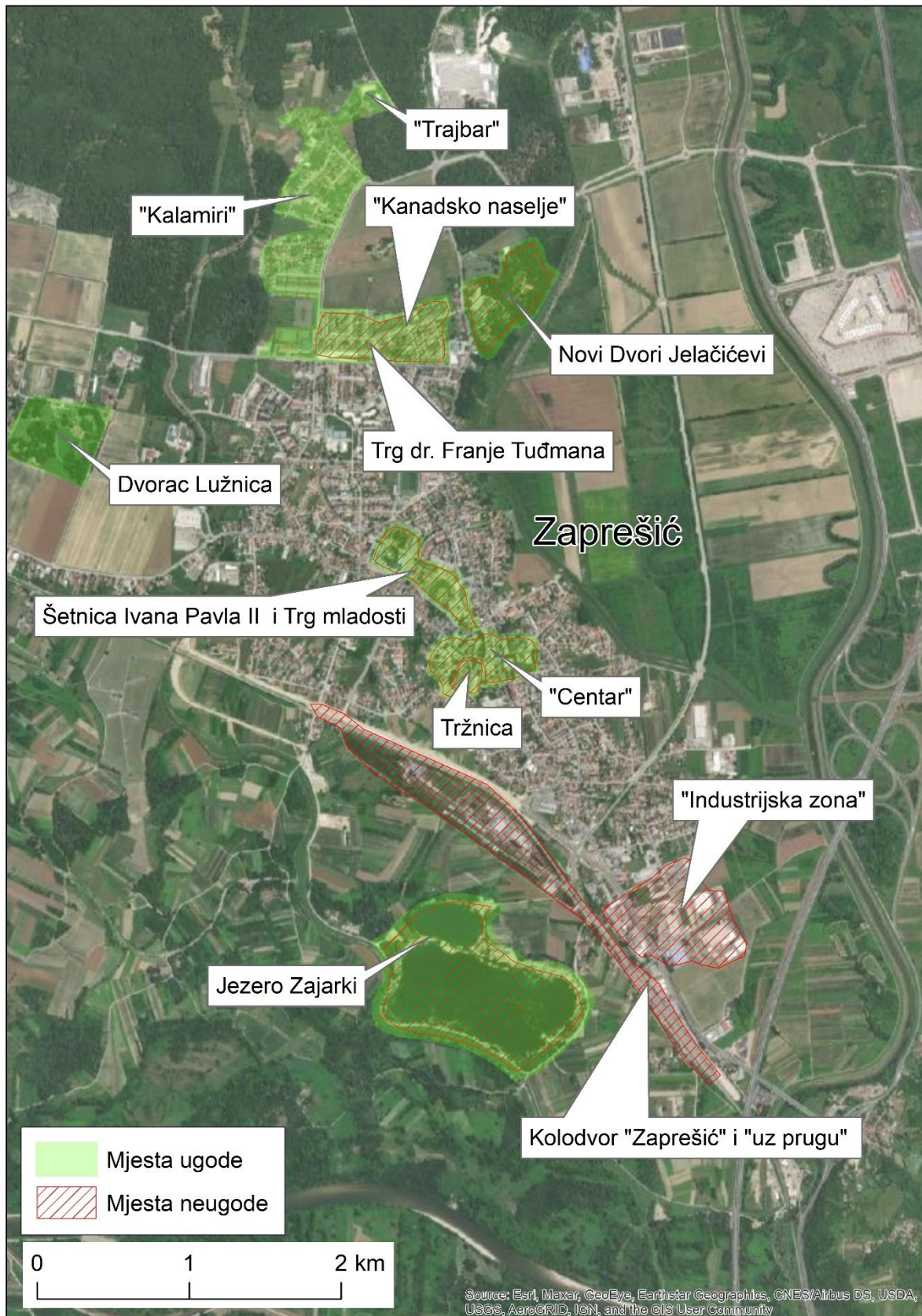
¹¹ Kriterij spajanja nekoliko mjesta u jednu kategoriju odredili su razlozi neugode o kojima će se više reći u nastavku.

¹² Ovdje spojeni samo s odgovorima Kanadsko naselje i Trg dr. Franje Tuđmana jer ostali nisu bili navedeni

Razlog neugode koji je naveo intervjuirani ispitanik za gradsko groblje je kako je to „tužno mjesto, svaki dan su sprovodi“ (LJ. M., osobni intervju, 2022), a tržnica vikendom po noći zbog noćnih klubova, buke i nereda koju stvaraju, neugodne glazbe koje puštaju i povezanosti s drogom. Također, četvrtina intervjuiranih ispitanika reklo je kako su mjesta neugode postojala u prošlosti, za vrijeme jačih kvartovskih razlika i podjele.

Sagledaju li se razlozi neugode koje su naveli anketirani ispitanici, za „Centar“ su to „zastarjelost i zapuštenost“ (naglašeno neobnovljenim zgradama od potresa 2020. godine, a što je navelo 69% ispitanika), „loša prometna infrastruktura koja stvara buku i gužve“ (19%), „estetska ružnoća prostora s prevelikom urbaniziranosti“ (19%), „nedostatak sadržaja“ (7%) te „neugodni ljudi ili grupe koji stvaraju nesigurnost“ (4%). „Tržnica“ (s naglaskom na noćni klub) je mjesto neugode zbog „zastarjelosti i zapuštenosti“ (59% ispitanika), „neugodnih ljudi ili grupa koje se povezuje s drogom“ (primarno povezano s noćnim klubom, 41%), „buke i nereda uz nedostatak policijskih patrola“ (također primarno povezano s noćnim klubom, 15%) te „gužve zbog tijesnog prostora“ (13%).

Za „Šetnicu i Trg Mladosti“ su razlozi neugode „napućenost, gužva i buka“ (od čega se drugo spomenuto odnosi na policiju i poštu koji se tamo nalaze; navelo 46% ispitanika), „neugodni ljudi ili grupe“ (38%) te „estetska ružnoća prostora s prevelikom urbaniziranosti“ (29%). „Industrijska zona“ ispitanicima je neugodna zbog „estetske ružnoće prostora i zapuštenosti“ (69% ispitanika), „neugodnih ljudi ili grupa koje stvaraju nesigurnost“ (19%) i to što „nema sadržaja osim industrije“ (13%). „Sjever ili Marles“ neugodna je zbog „estetske ružnoće prostora s prevelikom urbaniziranosti“ (64%) i „neugodnih ljudi ili grupa koje stvaraju nesigurnost“ (43%). „Novi dvori“ su neugodni zbog „neiskorištenosti ili zapuštenosti“ (58% ispitanika), „gužvi vikendom i preklapanja parkinga i prostora za pješake“ (33%) te „droge i narkomana“ (17%). Razlozi neugode na „željezničkom kolodvoru i uz prugu“ su „zapuštenost“ (70% ispitanika), „estetska ružnoća i uneređenost prostora“ (50%), „udaljenost“ (20%) te „drogi“ (postaja Savska, 10%). „Jezero Zajarki“ neugodni su zbog „loše uređenosti i neiskorištenog potencijala“ (60% ispitanika), „smrada zbog pročišćivača otpadnih voda“ koji se nalazi u neposrednoj blizini (40%) te „neugodnih ljudi ili grupa“ (10%).

Sl. 11. Karta mjesta u gode i neugode u gradu Zaprešiću

Izvor: Esri, Maxar, GeoEye, Earthstar Geographics, CNES/Airbus DS, USDA, USGS, AeroGRID, IGN i GIS User Community

4. RASPRAVA I TEORIJSKA PODLOGA ISTRAŽIVANJA

Analiza prikupljenih podataka i dobiveni rezultati otvaraju mnoge teme za diskusiju vezane uz identitet grada Zaprešića. Tri su osnovna tematska dijela, zadovoljstvo životom u Zaprešiću, identitet grada Zaprešića te mjesta ugone i neugode. Na početku svakog tematskog dijela nalaze se teorijski temelji i potpora svake teme u dosadašnjim istraživanjima.

4.1. ZADOVOLJSTVO ŽIVOTOM U ZAPREŠIĆU

Teorija kvalitete života proučava se u raznim znanstvenim disciplinama pa tako i u geografiji. To je složen pojam koji je teško jednostavno opisati i nemoguće jedinstveno definirati (Slavuj Borčić i Šakaja, L., 2017). Određivanje kvalitete života temelji se na objektivnim (vanjskim) te subjektivnim (unutarnjim) faktorima zadovoljstva koji su u geografiji sagledani kroz prizmu prostora (Omazić i Slavuj Borčić, 2019). U ovom radu kvaliteta života grada Zaprešića istražena je prvotno subjektivnim faktorima.

Sagledaju li se prednosti života u gradu Zaprešiću, iz odgovora intervjuiranih i anketiranih ispitanika vidljivo je kako stanovnicima najveću prednost predstavlja to što je Zaprešić blizu Zagreba, a u isto vrijeme samodostatan i miran grad, što je sažeto i idućom izjavom: „(Prednost je) Ta blizina glavnom gradu Zagrebu, super povezanost, a opet nisi u nekoj „žizi“ tog glavnog grada. Zaprešić je stvarno miran grad koji ima sve što ti je potrebno za svakodnevni život, a opet ono što nema je nadohvat ruke u Zagrebu“ (L. K., osobni intervju, 2022).

Nedostaci života u Zaprešiću istaknuti su dvama najčešće navedenim obilježjima. Najveći nedostatak života u Zaprešiću iskazan je nedostatkom kulturno-zabavnih i rekreativnih sadržaja, dok se prema rezultatima ankete posebno ističe nedostatak sadržaja za mlade. Drugi najveći nedostatak života u Zaprešiću je nedostatak radnih mjesta te istovremeno veliko oslanjanje na rad i školovanje izvan grada, najvećim dijelom u Zagrebu. To podupiru i podaci prikupljeni o ispitanicima prema kojima 42% intervjuiranih i 61% anketiranih ispitanika radi ili se školuje izvan Zaprešića. Još značajniji podatak je da od tih ispitanika svi intervjuirani i čak 86% anketiranih ispitanika radi ili se školuje u gradu Zagrebu. Također, najčešći razlog rada izvan Zaprešića kod obje skupine ispitanika nedostatak je radnih mjesta za njihovo zanimanje što upućuje na veliki nedostatak raznovrsnosti radnih mjesta u gradu. Kao veći nedostatak, valja spomenuti još i zapuštenost dijelova grada, a posebno javnih objekata, koju navode anketirani ispitanici, a koja također može upućivati na nedostatak ulaganja u prostore gdje bi se mogli smjestiti kulturno-zabavni i rekreativni sadržaji.

Što se tiče zadovoljstva javnom infrastrukturom, intervjuirani ispitanici zadovoljni su većinom njenim komponentama te jedino kod prometne i obrazovne infrastrukture nije izraženo kolektivno zadovoljstvo. Anketirani ispitanici iskazali su jako slično mišljenje te je kod njih također prometna infrastruktura najmanje, ali i dalje zadovoljavajuća.

S druge strane, zadovoljstvo ispitanika kulturno-zabavnim sadržajima značajno je manje. Od intervjuiranih ispitanika, ističe se idući odgovor: „Vezani smo sve na Zagreb jer se Zaprešić u biti jako brzo razvio i broj stanovnika koji je u Zaprešiću, mislim da nije gradsko vodstvo pratilo što bi se sve moglo napraviti novo. Nije dovoljno samo napraviti dve osnovne škole i vrtiće. Definitivno fali kulturnih sadržaja ... nekakve scene gdje bi ljudi provodili nekakve večere i druženja, gdje bi se sretali jer nije dovoljno imati samo pet kafića u Zaprešiću, to nije dovoljno. Nema za mlade nikakvog kulturnog centra, neki dobar restoran ... da to privlači ljude, a ne da idu van. ... Prazan park ne znači ništa, otići u bana Jelačića (Nove dvore), u šumu i prošetati se je za zdravlje dobro i tamo imaš jedan restoran koji nije pristupačan svima, nego samo sa dubokim džepom. To fali, nešto što bi ljude spajalo i privlačilo. A da ne kažem za srednju i stariju dob, nema ništa, okupljaju se u klubu umirovljenika jedni te isti jer je prostor premali, a na kraju krajeva to je prostor od crkve, a ne grada. ... Uopće nekog pravog sadržaja u gradu nema, on je tih, on je siguran, ali to nije dovoljno“ (M. M., osobni intervju, 2022).

Zadovoljstvom rekreacijskih sadržaja su intervjuirani ispitanici bili više podijeljeni s time da je većina navela kako nedostaje rekreacijskih sadržaja namijenjenih svim stanovnicima, a ne samo djeci. Međutim, kod anketiranih ispitanika izražena je podjednaka razina (ne)zadovoljstva s kulturno-zabavnim i rekreacijskim sadržajima što je vidljivo u činjenici da su „ocjenjene“ najslabije unutar kategorije općenitog zadovoljstva životom u Zaprešiću.

Rezultati zadovoljstva javnom infrastrukturom i kulturno-zabavnim te rekreacijskim sadržajima u najvećem dijelu podupiru mišljenja o prednostima i nedostacima života u Zaprešiću. Prema tome, ispitanici stanovnici Zaprešića generalno su zadovoljni javnom infrastrukturom, dok smatraju da nedostaje kulturno-zabavnih te rekreacijskih sadržaja.

Analizom navedenih, tj. odabranih objekata i sadržaja za koje ispitanici smatraju kako nedostaju u Zaprešiću, vidi se nepodudarnost u odgovorima intervjuiranih i anketiranih ispitanika te u usporedbi odgovora svih ispitanika o zadovoljstvu javnom infrastrukturom i kulturno-zabavnim te rekreacijskim sadržajima.

Najviše intervjuiranih ispitanika naglasilo je nedostatak rekreacijskih sadržaja i objekata unatoč tome što su kritičniji bili prema nedostatku kulturno-zabavnih, čiji je nedostatak sadržaja

i objekata izjednačen s javnom infrastrukturom. Moguće objašnjenje toga je činjenica da je zadovoljstvo rekreacijskim sadržajima ispitano neposredno prije.

Kod anketiranih ispitanika čak polovica objekata i sadržaja odabranih kao najpotrebniji u Zaprešiću pripadaju javnoj infrastrukturi, nakon toga rekreacijskoj, a tek onda kulturno-zabavnoj (oni su značajnije zastupljeni kod opcije „potrebni su“). Iz toga se zaključuje kako unatoč tome što su ispitanici najmanje zadovoljni kulturno-zabavnim sadržajima, ipak prednost daju javnoj infrastrukturi (posebno važnosti daljnjeg razvoja zdravstvene i prometne infrastrukture) i rekreacijskim sadržajima.

Zadnje pitanje ovog dijela pokazalo je da više anketiranih ispitanika smatra kako Zagreb više potiče, nego koči razvoj Zaprešića, što se slaže i s navođenjem blizine Zagreba kao prednosti života u Zaprešiću. Isto vrijedi i za intervjuirane ispitanike gdje se samo mali dio ispitanika složio da Zagreb koči razvoj, dok su pojašnjenja kod odgovora da djelomično koči bila kako koči samo razvoj kulturno-zabavnih sadržaja, kako koči, ali ne značajno te kako koči, ali kako razvoj ipak više ovisi o samom gradu. Na činjenicu da razvoj grada ovisi o samom gradu upućuje i samostalnost grada koju su intervjuirani ispitanici naveli kao jednu od prednosti života u Zaprešiću.

4.2. IDENTITET GRADA ZAPREŠIĆA

Prostorni identitet dio je šireg, kolektivnog identiteta, koji čine svijest o zajedničkom prostoru, povijesti i svijest o zajedničkoj kulturi (Crljenko, 2008). On može imati važnu ulogu u formiranju i razvoju turističke atrakcije jer lokalne zajednice s izraženim identitetom u pravilu upućuju na veću povezanost glavnih komponenti turističke ponude, prirodnih i kulturnih resursa te nematerijalne baštine (Marković i Fuerst-Bjeliš, 2015).

Važna komponenta prostornog, a i identiteta uopće, osjećaj je pripadnosti. Preko njega se pojedinac povezuje i identificira s nekom društvenom strukturom ili prostorom, u ovom slučaju gradom (Cifrić i Nikodem, 2006). Nadalje, isto kao i osjećaj pripadnosti, kvartovi su dijelovi grada koje stanovnici smatraju „svojim“ te za koje imaju jasnu percepciju što su (Fabrični, 2017). Sukladno tome, kvartovi vlastitim posebnostima pridonose kolektivnom identitetu grada.

Satelitizacija naselja spontani je ili planski razvoj nekoliko manjih gradova pod utjecajem matičnog grada, tj. onog kojemu gravitiraju. Satelitski gradovi definiraju se kao gradovi unutar gradske regije matičnog grada čiji stanovnici velikim dijelom ovise o radu i

uslugama matičnog grada. Satelitski gradovi funkcionalno su usko vezani s matičnim gradom koji često usmjerava i utječe na njihov razvoj (Vresk, 1997). Upravo zbog toga često zna doći do percepcije satelitskih gradova kao „spavaonica“ matičnog grada o kojem ovise za zadovoljavanje svih svakodnevnih radnih i dokoličarskih potreba nerazvijenih u gradu satelitu.

Svi intervjuirani i 81% anketiranih ispitanika izrazili su pripadnost Zaprešiću, međutim samo 67% intervjuiranih i 75% anketiranih ispitanika nazvalo bi se Zapreščanima. To ukazuje kako su ispitanici manje skloni nazvati se Zapreščanima, unatoč tome što osjećaju pripadnost gradu. Intervjuirani ispitanici su kao razloge naveli kako se ne mogu tako nazvati jer oni ili njihovi roditelji nisu rođeni u Zaprešiću, dok je jedan odgovor bio kako „ne, zato što više osjećam pripadnost ovoj cijeloj cjelini i Zagrebu jer sam u Zagrebu provela 15 godina, a ostatak, 32 godine u Zaprešiću, ... ali da sam 100% Zapreščanka, nisam baš.“ (M. M., osobni intervju, 2022). Ovisi li to najviše o rođenju sagledalo se i kod anketiranih ispitanika te je, podupirući već rečeno, samo 16% onih koji žive od rođenja u Zaprešiću, a ne bi se nazvali Zapreščanima. Međutim, takva pretpostavka gubi na značaju sagleda li se podatak da više od polovice ispitanika koji su odgovorili kako bi se nazvali Zapreščanima ne živi u gradu od rođenja, a što u isto vrijeme upućuje na drukčiji zaključak, da se Zapreščanom može i postati.

Postojanje kvartovske podjele u Zaprešiću potvrdila je gotovo tropetinska većina intervjuiranih i anketiranih ispitanika što pokazuje postojanje dobrih temelja za takvu podjelu Zaprešića. Zanimljivo je i kako 17% intervjuiranih ispitanika smatra kako su kvartovi postojali ranije: „Više ne, smatram da više ne. Vidim da ljudi i dalje iz zezancije kažu, joj ti si iz Centra, joj ti si gore sa Sjevera, ti si s Terminala, ali nije više to tolko utvrđeno kolko je bilo prije nekih 15-ak godina kad sam ja bio mlađi. U to vrijeme smo još poprilično poprijeko gledali jedni druge, nisu kvartovi bili tolko povezani, svaki se držao sam za sebe. Bilo je i neugodnih situacija i svađa među kvartovima i svega, a sad toga više nema. Vidim da se dosta ljudi i raselilo, neki sa Sjevera preselili u Centar, sa Centra gore. Doselili su se novi ljudi i nije to više kao prije tak da mislim da kvartovske podjele kod nas više u principu nema, bar ne onak kak je bilo kad sam ja bio dijete.“ (M. V., osobni intervju, 2022). Također, intervjuirani ispitanici koji su odgovorili da kvartovske podjele nema, u nastavku intervjuja svejedno su koristili nazive „Sjever/Marles i Centar“ što dokazuje kako su ti termini poprimili ulogu ustaljenih toponima za imenovanje dijelova grada kod stanovnika grada Zaprešića.

S obzirom da se nalazi na prvom mjestu kod obje grupe ispitanika (71% intervjuiranih i 54%¹³ anketiranih ispitanika), podjela grada na kvartove „Centar i Marles/Sjever“ potvrđena je kao trenutna imaginativna kvartovska podjela u očima stanovnika grada. Od ostalih odgovora, vidljivo je da noviji toponimi stambenih četvrti grada¹⁴ također imaju značajnu ulogu u definiranju kvartovske podjele grada (drugi najčešće odabrani odgovor anketiranih ispitanika) te se počinju poistovjećivati sa samim kvartovima. Slični zaključak izvodi se i za dodavanje „Terminala“ kao zasebnog kvarta između ustaljenih kvartova („Centru“ i „Marlesu/Sjeveru“) na koju aludiraju anketirani ispitanici koji se ne slažu s ostalim podjelama.

U osnovi postojanja imaginativne kvartovske podjele su različitosti između dijelova grada. U slučaju kvartovske podjele u gradu Zaprešiću, glavne razlike vide se u različitoj razvijenosti kvartova gdje se aludira na manjak ulaganja i sve veću zapuštenost kvarta „Centar“. Različitosti u mentalitetu ljudi imaju sekundarno značenje za obje skupine ispitanika.

Ispitanici intervjua i ankete bili su poprilično odlučni kod određivanja ima li Zaprešić identitet. Čak 83% intervjuiranih ispitanika reklo je kako grad ima identitet, isto kao i 59% anketiranih ispitanika. Međutim, kada su u idućem pitanju trebali svojim riječima napisati što je identitet Zaprešića, odgovori intervjuiranih i anketiranih ispitanika na prvi pogled su se značajno razlikovali.

Svi intervjuirani ispitanici naveli su bana Josipa Jelačića ili Nove dvore kao dio identiteta grada Zaprešića što bi moglo upućivati na jasnu definiciju identiteta Zaprešića. Ipak, čak polovica ispitanika naglasila je kako taj identitet nije jako izražen ili da ga treba još graditi što upućuje na suprotan zaključak, dobro poduprijet idućim odgovorom: „Poznat je po banu Jelačiću definitivno, a sad, ne znam, svi ga doživljavaju kao taj nekakav mali ogranak Zagreba, ovak kad priča se sa ljudima iz drugih dijelova Hrvatske i to. A evo, a neki osobni identitet osim bana Jelačića ne vidim. ... Slabo je izražen, trebalo bi to bolje iskoristit.“ (A. M., osobni intervju, 2022).

S druge strane, skoro trećina anketiranih ispitanika odgovorila je da „ne zna“ što bi bio identitet Zaprešića, ali da misli da ga ima. Pridodaju li se tome odgovori kako je Zaprešić grad „ugodnog/mirnog života“ i „predgrađe ili spavaonica grada Zagreba“, koje je kao odgovor zajedno dalo još 22% ispitanika, a što nije nešto što bi ga posebno identitetski izdvajalo od drugih gradova, vidljivo je da Zaprešić nema jasno izražen identitet u očima svojih stanovnika.

¹³ Kombinacija odgovora „Centar i Marles“ i „Centar i Sjever“, izvorno odvojenih u anketi

¹⁴ Odgovor „Centar, Rakitovec, Obrubići, Marles, Kanadsko naselje, Novi dvori i Kalamiri“

Nastavljajući na odgovore prijašnjeg pitanja, uvjerljivo najviše anketiranih ispitanika smatra da su „Novi dvori Jelačićevi“ i sam „ban Josip Jelačić“ najčvršće povezani s identitetom. Uzmu li se odgovori intervjuiranih ispitanika u obzir (svi su naveli bana Josipa Jelačića ili Nove dvore kao dio identiteta), tada je moguće i potvrditi kako to uistinu i je temelj ili najčvršći dio trenutnog identiteta grada Zaprješića, unatoč tome što nije jasno izražen.

Od ostalih odgovora ovog pitanja, potrebno je spomenuti visoku povezanost NK Intera Zaprješić s identitetom grada. Naime, krajem srpnja 2022. godine klub je službeno završio u stečaju i izašao iz profesionalnog natjecanja na seniorskoj razini (Sportske novosti, 2022). To upućuje na veliki gubitak važnog dijela identiteta grada, unatoč tome što su za vrijeme postojanja kluba bilo i drukčijih mišljenja: „Nekad se mogao (identitet) poistovjetiti s Interom, ali smjer u kojem se taj klub vodi, ne možete ga više poistovjetiti. Jer ako kažete Inter Zaprješić, to nema veze ni sa drugom ligom u kojoj sada igraju. ... Stadion ne služi ničemu osim jednom klubu pa to ni ne računamo, oni ne postoje. Znači oni za lokalnu zajednicu ne postoje. Oni se bave pravim sportom, gradske vlasti ga financijski potiču, a lokalna zajednica ni ne dolazi na utakmice, oni ne postoje.“ (K. K., osobni intervju, 2022).

Posljednje pitanje ovog dijela rada, je li Zaprješić samo „spavaonica“ Zagreba, podvojilo je mišljenje svih ispitanika. Više od trećine anketiranih ispitanika se niti slaže niti ne slaže s tom činjenicom, dok se zajednički odgovori da je tako i da nije tako razlikuju za samo 3% odgovora ispitanika u korist potonje spomenutog te podupiru veliku podvojenost u odgovorima i malu razliku suprotnih stavova. Prevladava odgovor kako Zaprješić nije „spavaonica“ Zagreba ipak se vidi u činjenici da se 15% ispitanika odlučilo za odgovor kako „se nimalo ne slažu“ s tom tvrdnjom, dok je suprotno, kako „se u potpunosti slažu“ odabralo samo 10% ispitanika.

Intervjuirani ispitanici jasnije su izrazili kako se ne slažu s tom tvrdnjom (njih 50%), međutim i kod njih se primjećuje podvojenost i suprotnost u stavovima: „Ne bih se složila s tim, jer nije. Možeš gledati to kao spavaonicu Zagreba i „njorgat“ i kukat i ležati u krevetu da je to ovako ili onako, a s druge strane može svatko od nas poduzeti neku inicijativu, napraviti neki plan ili program, bilo što i skupiti ljude. Jer uvijek ćeš naći ljude samo ako hoćeš nešto raditi, najlakše je „njorgat“, kukat i govoriti da je spavaonica. Nije. Ljudi rade, turistička zajednica radi, trude se ... potpuno nešto drugo u odnosu kako je to nekad bilo, ali nije spavaonica. Svako malo dolaze nekakve stvari (sadržaji) i iako bi toga moglo biti više, s druge strane opet, Zagreb je blizu ... Tko želi i tko voli izaći u Zaprješiću, ne mogu reći da mu je svejedno, ali ima događanja... uvijek je nešto.“ (B. I., osobni intervju, 2022). Nasuprot stavu: „U dobrom dijelu da, zato što jako puno ljudi radi u Zagrebu. Pogledaj ujutro u 7 sati koliko auta ide za Zagreb i

popodne oko 15 ili 16 koliko se auta vraća u Zaprešić. Ima dio ljudi koji rade u Zaprešiću, ali to je manji dio. ... Veći dio dana provode u Zagrebu tako da u dobrom dijelu je.“ (N. C., osobni intervju, 2022).

Rasprava identitetskog dijela odlično se može zaključiti idućim odgovorom: „50% je spavaonica, a 50% je to neki grad s identitetom. ... Vrlo vjerojatno za ljude koji rade u Zaprešiću je veći taj identitet, ali ljudi koji ne rade u Zaprešiću, ja mislim da nemaju druge neke snažnije sadržaje na koje bi se mogli nadovezati i reći, da, ja sada tu pripadam. Iako, zapravo, život u gradu Zaprešiću nakon posla je relativno ugodan. I ljudi vole tu živjeti jer mogu vozit bicikl i trčati i otići na neko piće i osjećat se dobro. Ja mislim da naš grad ima dobar i veliki potencijal za snažni identitet.“ (M. K. R., osobni intervju, 2022).

4.3. MJESTA UGODE I NEUGODE

Mjesta ugone i neugode u teoriji se temelje na pretpostavci da raznoliki gradski prostori ostavljaju različit dojam na ljude. Pojedina mjesta poput perivoja, ulica, trgova, parkova i zgrada mogu u čovjeku pobuditi osjećaj ugone ili neugode, tj. odbojnosti s kojim se onda poistovjećuju (Stiperski, 1997).

Mjesta ugone poprilično su slična za intervjuirane i anketirane ispitanike. Najveća razlika je što je velik dio intervjuiranih ispitanika naveo svoj dom ili kvart kao mjesto najveće ugone objašnjavajući: „U svom kvartu, u svojoj ulici ... tu je najljepše.“ (A. T., osobni intervju, 2022). „Uvijek ću reći da se osjećam najugodnije doma, u par ulica oko svoje kuće. Jer tamo sam od malena i to je dio Zaprešića koji najdulje i najbolje poznajem“ (A. M., osobni intervju, 2022). Tek nakon toga slijedila su mjesta u prirodi za koja su anketirani ispitanici odredili kako su najugodnija.

Mjesta usko povezana s prirodom (poput Novih dvora Jelačićevih, jezera Zajarki te dvorca Lužnice) čine polovicu odgovora anketiranih ispitanika, izuzmu li se odgovori „ostalo“ i „ne znam“. Uzme li se to u obzir, zajedno sa sekundarnom važnošću mjesta u prirodi za intervjuirane ispitanike, izvodi se zaključak kako mjesta u, tj. usko povezana s prirodom ipak ne prevladavaju kao mjesta najveće ugone. S obzirom da su mjesta okupljanja i druženja (trgovi i šetnice) jednako zastupljeni kod anketiranih ispitanika, jasno je kako oni i mjesta u, tj. usko povezana s prirodom zajedno čine najugodnija mjesta za stanovnike grada Zaprešića.

Mjesta neugode u Zaprešiću slabije su zastupljena, ali uže prostorno definirana od mjesta najveće ugone. S obzirom da je 91% intervjuiranih i više od trećine anketiranih

ispitanika odredilo kako mjesta neugode u Zaprešiću nema ili oni za njih ne znaju, stječe se dojam da veći dio ispitanika osjeća ugodu u cijelom gradu.

Kao što je vidljivo iz navedenog, osjećaj ugone u cijelom gradu posebno je naglašen kod intervjuiranih ispitanika. Ipak je važno spomenuti kako je četvrtina ovih ispitanika spomenulo postojanje mjesta neugode u prošlosti, sukladno snažnijoj kvartovskoj podjeli i razlikama: „Moram priznat kad sam bio mali, mislim kad sam bio mlad, imao 15, 16, 17 godina, onda sam se u ovom dijelu, južnom dijelu, osjećao neugodno zato što sam ja bio sa „Sjevera“. Ja sam tamo odrastao i onda kada dođeš tu postoji mogućnost, i to ne samo da postoji mogućnost, nego se i dogodilo par puta da dobiš batina. Al to su bile onak naše dječake prepirke i zato se to „Sjever“ i „Centar“ puno jače isticalo. ... Bilo je puno drukčije, puno žešće se odrastalo i mi smo puno žešće to doživljavali.“ (K. K., osobni intervju, 2022).

S druge strane, ne smije se zanemariti da je skoro 70% anketiranih ispitanika navelo mjesta u kojima se osjećaju neugodno. Nadalje, čak 39% anketiranih ispitanika navelo je „Centar“ i „Tržnicu“ kao mjesta ugone što ih definira kao dva mjesta na kojima se stanovnici Zaprešića osjećaju najmanje ugodno. Razlozi koji ih spajaju su zastarjelost i zapuštenost tih prostora, izdvojenih i kod nedostataka života u Zaprešiću. To su mjesta za koja stanovnici općenito smatraju kako se u njih premalo ulaže, a što je naglašeno i sporom obnovom nakon potresa 2020. godine tijekom kojeg su upravo ona najviše stradala. Razlog izdvajanja „Tržnice“ od „Centra“ neugodnost je koju stvara noćni klub smješten tamo. Zašto je to tako pokazuje slijedeće: „Neugodno se osjećam u starom „Centru“, kod tržnice, tamo gdje su ovi klubovi. Bila su prije dva kluba, sad je jedan klub i to petkom i subotom bude jako glasno. ... Tamo bude jako veliki nered, bude vrlo neuredno drugo jutro, dakle bude stakla, krvi, policije. ... Kada bih morala u nekom noćnom satu, dakle, tamo prošetati, ne bi mi bilo ugodno ... izbjegavam taj prostor. ... I recimo onda ja čujem i glazbu koja mi se ne sviđa, koja nije nimalo urbana, nego su te „cajke“ i tu ima zapravo puno nereda. I ono što me brine, a to čitam po novinama, da ima puno droge i da se onda u tim klubovima dila ta droga i tako.“ (M. K. R., osobni intervju, 2022).

Za ostala navedena mjesta izvode se kolektivni zaključni da su izgrađeni dijelovi neugodni zbog estetske ružnoće, prevelike urbaniziranosti ili zapuštenosti, a mjesta u, tj. usko povezana s prirodom zbog neiskorištenog potencijala.

5. ZAKLJUČAK

U svrhu istraživanja glavnih ciljeva ovog rada, određivanja zadovoljstva životom u Zaprešiću, imaginativne kvartovske podjele, prostornog identiteta grada Zaprešića, ako je grad samo „spavaonica“ Zagreba te mjesta ugone i neugode, definirano je osam hipoteza. Rezultatima istraživanja i nadovezujućom raspravom pokazalo se kako je pet hipoteza dokazano, dvije djelomično dokazane i jedna opovrgnuta.

Prva hipoteza, kojom se pretpostavilo kako su stanovnici Zaprešića općenito zadovoljni kvalitetom života u Zaprešiću i razvijenošću javne infrastrukture, dokazana je rezultatima prednosti života u Zaprešiću i zadovoljstva razvijenošću javnom infrastrukturom. Razvijenost javne infrastrukture navedena je kao prednost života u Zaprešiću, a svi ispitanici izrazili su zadovoljstvo dvjema komponentama navedenim u ovoj hipotezi.

Druga hipoteza također je dokazana. Pokazalo se kako stanovnici Zaprešića uistinu jesu nezadovoljni kulturno-zabavnim i rekreacijskim mogućnostima grada. Detaljniji pogled daje do znanja da je nezadovoljstvo veće kod kulturno-zabavnih nego rekreacijskih mogućnosti grada. Kulturno-zabavnih sadržaja općenito nedostaje, dok je kod rekreacijskih sadržaja problem nedostatak raznovrsnosti i ograničena namjena.

Treća hipoteza, kako je kod stanovnika grada Zaprešića izražen osjećaj pripadnosti gradu, potvrđena je odgovorima svih intervjuiranih ispitanika i 81% anketiranih ispitanika.

Četvrta hipoteza, kojom se pretpostavilo kako je kod stanovnika Zaprešića izražena imaginativna podjela grada na kvartove te da je ona različita kod različitih stanovnika grada, djelomično je dokazana. Stanovnici grada uistinu smatraju da imaginativna kvartovska podjela grada postoji (oko 60% obje skupine ispitanika). Međutim, ona nije toliko različita s obzirom da se više od polovice ispitanika obje skupine opredijelilo na podjelu „Centar i Marles/Sjever“.

Peta hipoteza dokazana je od strane intervjuiranih i anketiranih ispitanika. Zaprešić u očima svojih stanovnika nema jasno izražen identitet. Dokaz kod intervjuiranih ispitanika aludiranje je na slabu izraženost trenutnog identiteta, a kod anketiranih ispitanika veliki postotak odgovora kako ne znaju što bi bio identitet Zaprešića ili izražavanje identiteta preko obilježja koja Zaprešić ne odvajaju od ostalih gradova. Najvažnija komponenta s kojom se trenutno povezuje identitet grada Zaprešića su ban Josip Jelačić i Novi dvori Jelačićevi.

Šestom hipotezom pretpostavilo se kako stanovnici Zaprešića ne doživljavaju svoj grad kao „spavaonicu“ grada Zagreba. Hipotezu su dokazali takvi odgovori 50% intervjuiranih i 35%¹⁵ anketiranih ispitanika, unatoč velikoj podvojenosti stavova kod ovog pitanja.

Sedma hipoteza, kako najugodnija mjesta Zaprešića njegovi stanovnici povezuju s prirodnim ambijentom, jedina je u potpunosti opovrgnuta. Iz rezultata obje skupine ispitanika primjećuje se kako su prirodni ambijenti jednako ugodni kao i mjesta za druženje i okupljanje unutar izgrađenih dijelova grada.

Osma i posljednja hipoteza, kojom se pretpostavilo kako se stanovnici Zaprešića osjećaju ugodno u cijelom gradu, samo je djelomično dokazana. Iako su gotovo svi ispitanici odgovorili tako, čak 70% anketiranih ispitanika navelo je mjesto ili mjesta neugode.

Generalni zaključak cijelog istraživanja, nakon analiziranih odgovora intervjuiranih i anketiranih ispitanika, je kako je grad Zaprešić grad ugodnog života s definiranim mjestima ugone, ali i neugode, sa zadovoljavajućom javnom infrastrukturom, manje zadovoljavajućim rekreacijskim te nezadovoljavajućim i nedovoljno razvijenim kulturno-zabavnim sadržajima i mogućnostima. To je grad prema kojem stanovnici imaju izražen osjećaj pripadnosti i u kojem smatraju da postoji jasno oblikovana imaginativna kvartovska podjela. Zaprešić je grad bez jasno izraženog identiteta (kojeg tek treba izgraditi), ali u isto vrijeme ne samo „spavaonica“ grada Zagreba u očima njegovih stanovnika.

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorici prof. dr. sc. Lauri Šakaji na svim danim savjetima i sugestijama, podršci i strpljenju tijekom pisanja ovog rada.

Nadalje, zahvaljujem se svim stanovnicima grada, bolje rečeno sugrađanima, koji su ispunili anketu te sudjelovali u intervjuima i pristali podijeliti sa mnom svoje viđenje našeg grada Zaprešića. Posebno hvala na doprinosu i izdvojenom vremenu za intervju LJ. M. koji je nažalost preminuo prije objave ovog rada.

I posljednje, ali nimalo manje važno, zahvaljujem se svojoj obitelji na iskazanoj podršci, strpljenju i razumijevanju koje su pokazali tijekom pisanja ovog rada.

¹⁵ Kombinacija odgovora „ne slažem se“ (20%) i „nimalo se ne slažem“ (15%) iz ankete.

POPIS LITERATURE

Blažić, Z., 2019: *Razvoj i urbanizacija naselja Zaprešić od 1963.do 1995. godine*, Diplomski rad, Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet – odsjek za povijest.

Cifrić, I., Nikodem, K., 2006: Socijalni identitet u Hrvatskoj: Koncept i dimenzije socijalnog identiteta, *Socijalna ekologija* 15 (3), 173 – 202.

Crljenko, I., 2008: Izraženost identiteta u gradskoj toponimiji kvarnerskih i istarskih gradova, *Hrvatski geografski glasnik* 70 (1), 67-90.

Fabrični, I., 2017: *Formiranje identiteta kvarta na primjeru zagrebačke Trešnjevke*, Diplomski rad, Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet u Zagrebu – odsjek za sociologiju.

Klarić, Z., 1986: Socijalno-geografsko diferenciranje naselja Zaprešić, *Hrvatski geografski glasnik* 48, 161-176.

Marković, I., Fuerst-Bjeliš, B., 2015: Prostorni identitet kao pokretačka snaga razvoja turizma: komparativna analiza regija Bjelovara i Čakovca, *Hrvatski geografski glasnik* 77 (1), 71-88.

Milas, G., 2009: *Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima*, Naklada Slap, Jastrebarsko.

Omazić, M., Slavuj Borčić, L., 2019: Analiza odabranih pokazatelja kvalitete života u Gradskoj četvrti Stenjevec, Zagreb, *Sociologija i prostor* 57 (3 (215)), 207-228.

Slavuj Borčić, L., Šakaja, L., 2017: Kvaliteta života kao predmet geografskih istraživanja: osvrt na razvoj interesa i teorijskih modela istraživanja, *Hrvatski geografski glasnik* 79 (1), 5-31.

Stiperski, Z., 1997: Mjesta u Zagrebu - sinonimi za ugodu i neugodu. *Prostor* 5 (2(14)), 307-320.

Vresk, M., 1997: Suburbanizacija Zagreba, *Hrvatski geografski glasnik* 59, 49-71.

POPIS IZVORA

DZS.hr, 2011: Prvi rezultati popisa stanovništva 2011. godine, <https://web.dzs.hr/Hrv/censuses/census2011/firstres/censusfirstres.htm> (21.08.2022.)

Maps.arcanum.com, 2022: Europe in the XIX. century, <https://maps.arcanum.com/en/map/europe-19century->

secondsurvey/?bbox=1752600.9472242375%2C5756298.613746999%2C1765490.1411188254%2C5760779.734530218&layers=158%2C164 (21.8.2022.).

Popis2021.hr: Prvi rezultati popisa stanovništva 2021. godine, <https://popis2021.hr/> (21.08.2022.)

Sportske novosti, 2022: Stečaj NK Intera Zapršić, <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/nogomet-mix/tuzan-kraj-stoljetne-nogometne-price-gasi-se-kulturni-hrvatski-klub-imovina-blokirana-pokrece-se-tecaj-15224374> (23.8.2022.).

Zapršić.hr, 2022: O Zapršiću, <http://www.zapresic.hr/naslovnica/o-zapresicu/70/> (21.8.2022.).

PRILOZI

POPIS INTERVJUIRANIH OSOBA

A. M., 21 godina, spol: muški

A. T., 70 godina, spol: ženski

B. I., 43 godine, spol: ženski

K. K., 45 godina, spol: muški

L. K., 28 godina, spol: ženski

LJ. M., 82 godine, spol: muški

M. M., 65 godina, spol: ženski

M. K. R., 49 godina, spol: ženski

M. R., 47 godina, spol: muški

M. V., 29 godina, spol: muški

N. C., 62 godine, spol: muški

R. K., 22 godine, spol: ženski

POPIS SLIKA I GRAFIČKIH PRILOGA

Sl. 1. Karta gradskih četvrti „Centar“ i „Sjever“, str. 4

Sl. 2. Karta područja Zaprešića iz 19. stoljeća, str. 4

Tab. 1. Dobno-spolna struktura svih ispitanika, str. 5

Sl. 3. Razlozi putovanja na posao ili školovanje izvan Zaprešića, str. 7

Sl. 4. Zadovoljstvo anketiranih ispitanika javnom infrastrukturom i kulturno-zabavnim te rekreacijskim sadržajima, str. 11

Sl. 5. Najpotrebniji objekti i sadržaji prema anketiranim ispitanicima, str. 12

Sl. 6. Kvartovska podjela prema mišljenju anketiranim ispitanicima, str. 14

Sl. 7. Najznačajniji dijelovi identiteta grada Zaprešića prema anketiranim ispitanicima, str. 16

Sl. 8. Novi dvori Jelačićevi, str. 17

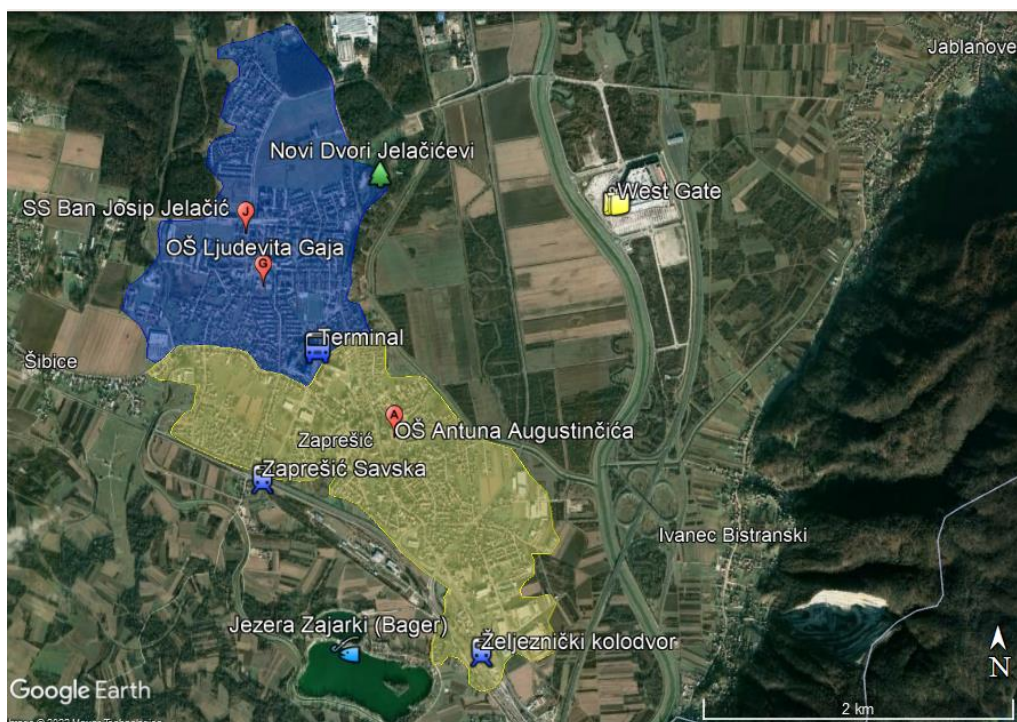
Sl. 9. Jezero Zajarki (kolokvijalno „Bager“), str. 17

Sl. 10. Gradska tržnica noću, str. 18

Sl. 11. Karta mjesta ugone i neugode u gradu Zaprešiću, str. 20

ANKETA

1. Koliko imate godina? _____
2. Spol?
 - Muški
 - Ženski
 - Ne izjašnjavam se
 - Ostalo
3. U kojem dijelu Zaprešića živite?
 - 1 (Žuta boja)
 - 2 (Plava boja)
4. Koliko dugo živite u Zaprešiću? _____
5. Najviša razina završenog obrazovanja?
 - Bez završene osnovne škole
 - Osnovna škola

- Srednja škola
 - Visoko obrazovanje
6. Radni status?
 - U radnom odnosu

- Nezaposlen
 - Učenik/student
 - Umirovljenik
7. Putujete li izvan Zaprešića na posao/fakultet/u školu?
- Da
 - Ne
 - a. U koje naselje (grad) putujete?
 - Samobor
 - Sveta Nedjelja
 - Velika Gorica
 - Zabok
 - Zagreb
 - Ostalo
 - b. Zašto putujete izvan Zaprešića na posao/fakultet/u školu?
(Moguće zaokružiti jedan ili više odgovora)
 - Zbog nemogućnosti pronalaska radnog mjesta za moje zanimanje u Zaprešiću
 - Zbog nemogućnosti pronalaska bilo kojeg radnog mjesta u Zaprešiću
 - Zbog većih mogućnosti i perspektiva drugdje
 - Zbog boljih radnih uvjeta drugdje
 - Zbog bolje plaće drugdje
 - Zbog većeg broja srednjih škola drugdje
 - Zbog srednjih škola bolje kvalitete
 - Zbog većeg broja fakulteta
 - Zbog fakulteta bolje kvalitete
 - Ostalo
 - c. Putujete li na posao/fakultet/u školu osobnim ili javnim prijevozom?
 - Osobnim
 - Javnim
8. Koliko ste zadovoljni?
- 1 - U potpunosti nezadovoljan/na 2 - Uglavnom nezadovoljan/na 3 - Niti zadovoljan/na niti nezadovoljan/na 4 - Uglavnom zadovoljan/na 5 - U potpunosti zadovoljan/na

Br.	Koliko ste zadovoljni?	1	2	3	4	5
1.	Blizinom javnoga prometa	1	2	3	4	5
2.	Protočnošću prometnica u blizini vašega mjesta stanovanja	1	2	3	4	5
3.	Kvalitetom cesta	1	2	3	4	5
4.	Količinom parkirnih mjesta	1	2	3	4	5
5.	PROMETNOM INFRASTRUKTUROM OPĆENITO	1	2	3	4	5
6.	Količinom zelenih površina	1	2	3	4	5
7.	Uređenošću Zaprješića	1	2	3	4	5
8.	Održavanjem čistoće Zaprješića	1	2	3	4	5
9.	Kvalitetom zraka	1	2	3	4	5
10.	Zaštićenošću od prometne buke	1	2	3	4	5
11.	PRIRODNIM OKOLIŠEM ZAPREŠIĆA OPĆENITO	1	2	3	4	5
12.	Blizinom trgovine s robom svakodnevne upotrebe	1	2	3	4	5
13.	Blizinom trgovina s luksuznom robom	1	2	3	4	5
14.	Blizinom banke, bankomata, pošte	1	2	3	4	5
15.	Blizinom zdravstvenih usluga (dom zdravlja, ljekarna)	1	2	3	4	5
16.	Blizinom kafića	1	2	3	4	5
17.	Blizinom restorana	1	2	3	4	5
18.	DOSTUPNOŠĆU USLUGA U ZAPREŠIĆU OPĆENITO	1	2	3	4	5
19.	Blizinom obrazovnih ustanova (vrtić, škola)	1	2	3	4	5
20.	Kulturno-zabavnim mogućnostima (kino, pučko otvoreno učilište i dr.)	1	2	3	4	5
21.	Rekreacijskim mogućnostima	1	2	3	4	5
22.	Sigurnošću na ulici tijekom dana	1	2	3	4	5
23.	Sigurnošću na ulici tijekom noći	1	2	3	4	5
24.	Javnom rasvjetom	1	2	3	4	5
25.	Lokacijom Zaprješića	1	2	3	4	5
26.	Estetskim izgledom prirodnog okoliša Zaprješića	1	2	3	4	5
27.	Estetskim izgledom izgrađenog okoliša Zaprješića	1	2	3	4	5
28.	Općim izgledom Zaprješića	1	2	3	4	5
29.	Odnosima sa susjedima	1	2	3	4	5

30.	Kulturom i ponašanjem susjeda	1	2	3	4	5
31.	Susretljivošću susjeda	1	2	3	4	5
32.	SUSJEDIMA OPĆENITO	1	2	3	4	5
33.	ZAPREŠIĆEM U CJELINI	1	2	3	4	5

9. Jesu li potrebni u Zaprešiću idući objekti i sadržaji?

1 - Nimalo nisu potrebni 2 - Nisu potrebni 3 - Ne znam 4 - Potrebni su 5 - Izrazito su potrebni

Br.	Jesu li potrebni?	1	2	3	4	5
1.	Gradski Bazen	1	2	3	4	5
2.	Rekreacijski centar na otvorenom	1	2	3	4	5
3.	Gradska sportska dvorana	1	2	3	4	5
4.	Više biciklističkih staza	1	2	3	4	5
5.	Biciklistička staza do Zagreba	1	2	3	4	5
6.	Biciklistička staza do Samobora	1	2	3	4	5
7.	Biciklistička staza do Medvednice (Sljemena)	1	2	3	4	5
8.	Više parkova za djecu	1	2	3	4	5
9.	Kino	1	2	3	4	5
10.	Kazalište	1	2	3	4	5
11.	Muzej	1	2	3	4	5
12.	Galerija	1	2	3	4	5
13.	Kulturni centar	1	2	3	4	5
14.	Hotel	1	2	3	4	5
15.	Više restorana	1	2	3	4	5
16.	Više kafića	1	2	3	4	5
17.	Više noćnih klubova	1	2	3	4	5
18.	Bolnica	1	2	3	4	5
19.	Rodilište	1	2	3	4	5
20.	Stacionarni tim hitne pomoći	1	2	3	4	5
21.	Javni dom za starije i nemoćne	1	2	3	4	5
22.	Javna garaža	1	2	3	4	5
23.	Javno parkiralište	1	2	3	4	5

24.	Ležeći policajci	1	2	3	4	5
25.	Most do Samobora	1	2	3	4	5

10. Navedite objekte i sadržaje koji su potrebni, a da nisu navedeni u prijašnjem pitanju.
(Neobavezno pitanje)

11. Smatrate li da blizina Zagreba potiče cjelokupni razvoj javne infrastrukture i kulturnih sadržaja?

- Da
- Ne

12. Smatrate li da blizina Zagreba koči cjelokupni razvoj javne infrastrukture i kulturnih sadržaja?

- Da
- Ne

13. Osjećate li pripadnost gradu Zaprešiću?

- Da
- Ne

14. Bi li za sebe rekli da ste Zapreščan/ka?

- Da
- Ne

15. Koje su prema Vašem mišljenju prednosti života u Zaprešiću?

(Moguće zaokružiti jedan ili više odgovora; ako smatrate da postoje prednosti koje nisu navedene, možete ih navesti pod opcijom ostalo)

- Miran život
- Puno zelenih površina
- Mali grad/sve potrebe se mogu lako obaviti i blizu su
- Blizina Zagreba
- Blizina Slovenije
- Dobar prometni položaj i povezanost
- Dobar javni prijevoz
- Ostalo

16. Koji su prema Vašem mišljenju nedostaci života u Zaprešiću?

(Moguće zaokružiti jedan ili više odgovora; ako smatrate da postoje nedostaci koji nisu navedeni, možete ih navesti pod opcijom ostalo)

- Nejednak razvoj dijelova grada

- Zapuštenost javnih objekata
- Nedostatak sadržaja općenito
- Nedostatak sadržaja za mlade
- Blizina Zagreba
- Nedovoljan broj radnih mjesta
- Nedovoljna raznovrsnost radnih mjesta
- Ostalo

17. Smatrate li da u Zaprešiću postoji kvartovska podjela?

- Da
- Ne

a. Na koje kvartove se dijeli Zaprešić?

- Dolenci i Gorenci
- Centar i Sjever
- Centar i Marles
- Sjever i Jug
- Istok i Zapad
- Centar, Rakitovec, Obrubići, Marles, Kanadsko naselje, Novi Dvori i Kalamiri
- Smatram da niti jedna od nabrojanih podjela nije točna

b. Ako ste odgovorili da ni jedna od navedenih podjela nije točna, na koje biste Vi kvartove podijelili Zaprešić?

(Neobavezno pitanje)

c. Koje bi bile razlike između kvartova?

(Neobavezno pitanje)

18. Koja biste mjesta u Zaprešiću izdvojili kao najugodnija?

19. Po čemu su ugodna?

20. Koja biste mjesta u Zaprešiću izdvojili kao najneugodnija?

21. Po čemu su neugodna?

22. Smatrate li da Zaprešić ima vlastiti identitet?

- Da
- Ne
- a. Kojim biste riječima opisali identitet Zaprešića?

b. Što je od dolje navedenog prema Vašem mišljenju bilo povezano s identitetom Zaprešića?

1 - Nimalo nije povezano 2 - Nije povezano 3 - Ne znam 4 - Povezano je 5 - Jako je povezano

Br.	Koliko je povezano?	1	2	3	4	5
1.	Ban Josip Jelačić	1	2	3	4	5
2.	Novi Dvori Jelačićevi	1	2	3	4	5
3.	Grad dvoraca	1	2	3	4	5
4.	Jezero Zajarki (Bager)	1	2	3	4	5
5.	Marija Jurić Zagorka	1	2	3	4	5
6.	Hrvatski kišobran	1	2	3	4	5
7.	NK Inter Zaprešić	1	2	3	4	5
8.	Bad Blue Boys Zaprešić	1	2	3	4	5
9.	"Grad buntovništva"	1	2	3	4	5
10.	"Grad mladih"	1	2	3	4	5
11.	"Zeleni grad"	1	2	3	4	5
12.	"Grad mirnog života"	1	2	3	4	5

23. Koliko se slažete s tvrdnjom da je Zaprešić samo spavaonica Zagreba?

- Nimalo se ne slažem
- Ne slažem se
- Niti se slažem, niti se ne slažem
- Slažem se
- U potpunosti se slažem

24. Želite li još nešto dodati, komentirati, pojasniti?

(Neobavezno pitanje)
